

DIRVA

THE FIELD
Nr. 18
Gegužės-May 2, 1957
Cleveland, Ohio

Naujienos ir senienos apie siuntinius

Turistinių kelionių į Lietuvą nenumatyta...

Dovaniniais siuntiniais į sovietų valdomas teritorijas siunčiamoms gėrybėms įkainoti ir toliau turi teisę siuntinių priėmimo agentūros. Tą pareiškė lietuviškų laikraščių atstovams "Parcels to Russia, Inc." bendrovės pirmininkas p. Feigner, neseniai grįžęs iš Maskvos, kur siuntinių reikalais aiškinosi su "Inturisto" centru. ("Parcels to Russia, Inc.") yra viena iš keturių ar penkių bendrovių, turinčių "Inturisto" įgaliojimus siuntiniams priimti. Visos tos bendrovės turi po visą eilę sub-agentūrų).

Dėvėtų drabužių įkainojimas

Neseniai "Inturistas" įsakė savo įgaliotoms agentūroms už vartotus drabužius ar kitus daiktus imti maitą, kaip ir už naujus, tai yra 100% nuo jų vertės (Anksčiau buvo imama 80% nuo vertės). Kaikurios agentūros tą išsiaiškino taip, kad vartoti drabužiai turi būti ir įkainoti kaip nauji.

"Inturistas" gal ir neturėjo nieko prieš tokį išsiaiškinimą, bet tai sukėlė tikrą susijaudinimą siuntėjų tarpe. Maskvoje p. Feigneris tą klausimą iškėlęs, nurodymas, kad Amerikoje dėvėtas drabužius ar kitoks vartotas daiktas, nors dar ir tinkamas, vertinamas vos apie 10% jo buvusios kainos. Jis nurodė, kad neįmanoma dėvėtą apsiaustą įvertinti už jį tiek pat maito.

Maskviečiai sutikę, kad jie Amerikos sąlygų ir kainų nežina, todėl sutinka, kad agentūros ir toliau kainotų savo nuožūrą. tiksliau tariant, p. Feigneris sakosi tokį pasitikejimą pareiškiantį, jis gavęs įsakymą savo agentūrai (aišku, ir sub-agentūroms), tačiau jis mano, kad tas pats galioja ir kitoms agentūroms.

Klausimas, kaip jis (ir jo agentūros) supranta "realias Amerikos kainas", p. Feigneris atsakė pavyzdžiu: "Aš negaliu įvertinti dėvėto apsiausto 30 ar 50 centų, bet jei vertinsim tarp 3 ir 5 dolerių, tai bus visiškai reali kaina.

Ar dovana turi kainą?

Į klausimą, ar vertinimo pagrindu imamos mažmeninės, ar urminės kainos, ir kaip vertinamas daiktas tuo atveju, jeigu jis siuntimo tikslu ne pirkas, o dovanotas (taigi visai neturi kainos), atsakoma taip: "Neimam pagrindan mažmeninių kainų, į kurias įeina visų tarpininkų uždarbiai, bet neturim teisės net ir dovanų pripažinti neturinėjomis kainos. Vertiname taip, kad būtų atsižvelgta ir "Inturisto" reikalavimų, ir siuntėjų interesų"... Vadinasi, reikia suprasti, kad "Inturistas" sutinka nereikalauti paties aukščiausio įkainojimo, nes supranta, kad tada siuntinių kiekis visai sumažėtų.

"Tarptautinis kainaraštis"

Ar ilgai siunčiamųjų daiktų įkainojimas bus taip paliktas agentūrų nuožūrai — klausimas, į kurį aiškaus atsakymo nėra.

Inturistininkai sakę, kad jie jau ruošia "tarptautinį kainaraštį", tai yra, instrukciją agentūroms, po kiek kokius daiktus jie turi įvertinti. Tas kainaraštis jų esąs vadinamas "tarptautiniu" todėl, kad esą norima nu-

statyti uniformines kainas visiemis kraštams. Tai yra, jei siunčia metra medžiagos, tai jis, reikia suprasti, tame kainaraštyje bus įvertintas tiek ir tiek, nepaisant, kokia to metro kaina būtų tame krašte, iš kurio siunčiama...

Kas iš tokios "prokrusto lovos" išeitų, sunku numatyti. Tačiau koks ir kada tas kainaraštis bus — dar nežinia.

Tuo tarpu agentūros vertins siunčiamus daiktus pagal vietinas kainas ir sąlygas.

Teisinis pagrindas

Paklausus, kokių teisiniu pagrindu paremta esamoji siuntinių priėmimo tvarka, paaiškinta, kad tai yra numatyta Sovietų-Jungtinių Valstybių prekybos sutartyje, kurios turinį, esą, būtų galima sužinoti pasiteiravus Komercijos Departamente.

Ta sutartimi leidžiama "Inturistui" turėti šiame krašte siuntinių priėmimo įgaliotinius, kontroliuojamus sutarta tvarka. Tačiau toje sutartyje nesą nustatyta, ar ir koki maitai gali būti imami už dovaninius siuntinius. Teisė tuos maitus didinti, maitinti ar naikinti priklauso vien tik gaunančiojo krašto vyriausybei.

Kodėl tie maitai yra?

Kodėl Sovietija negalėtų dovaniniams siuntiniams maitų sumažinti ar juos visai panaikinti, kaip tai yra kituose kraštuose (net Lenkijos vyriausybė neseniai tuos maitus sumažino iki minimumo)?

Tas klausimas nesą siuntinių priėmimo agentūros kompetencijoje. Tačiau p. Feigneris Maskvoje užsiminęs ir apie tai. Bet tenai esanti sava filosofija tuo reikalu.

Anot jų, vos koki 5% Sovietijos gyventojų turi giminių ar pažįstamų Amerikoje. Taigi tik ta nedidelė gyventojų dalis gali gauti siuntinių. Kadangi kiti to tikėtis negali, tai siuntinių gavimas esąs nedidelės gyventojų dalies privilegija. Negaunantieji galį turėti pretenzijų dėl to-

kios nelygybės. Kadangi valstybė esanti "visų", tai maitas esąs tam tikra kompensacija "visiems" už tą mažumos naudojimą privilegiją. Reiškia, jei kas siunčia dovaną giminaičiui ar senų laikų draugui, tai turi atitinkamai apdovanoti ir... visus.

O dėl maitų tarifų augstumo, tai tie tarifai esą dar nuo caro laikų užsilikę!...

Pagerinama klaidų atitaisymo tvarka

Atsitikdavo kada, kad per klaidą koks nors į siuntinį įdėtas daiktas likdavo neįrašytas. Kartais pakvitavime daiktas įrašytas ir maitas už jį paimtas, bet sąrašo vertime į rusų kalbą per klaidą praleistas. Tais atvejais siuntinys arba būdavo grąžinamas, arba iš gavėjo buvo paimamas maitas, paprastai labai didelis. Dabar esą sutarta tokių klaidų atvejais maito iš gavėjo neimti ir siuntinių išdavimo nesulaikyti, o tik atžymėti klaidą ir išreikalauti iš agentūros papildomą maitą, jei pasirodytų, kad jis nebuvo paimtas.

Jeigu atsitiktų, kad už kurį daiktą buvo paimtas maitas, bet

Adm. A. Radfordo kelionės planas į Pietų Amerikos kraštus: Kolumbija, Ekvadoras, Peru, Argentina, Paragvajus, Urugvajus, Brazilija, Venezuela.

JAV vyriausiojo štabo viršininkas adm. Arthur Radford su ponu išvyko kelionei į Pietų Amerikos kraštus. Neabejotina, kad tos kelionės metu bus aptariamai ginklavimosi derinimo klausimai.

daiktas į siuntinį nebuvo įdėtas, tai maitas bus grąžintas, o jeigu daiktas žūtų, tai būtų grąžinama ir jo vertė.

Taigi, naujienų siuntinių srityje tuo tarpu nedaug. Bent ligi tas "tarptautinis kainaraštis" atsiras...

Ekskursijos, bet... ne į Lietuvą

Naujiena, kuria "Parcels to Russia, Inc." pirmininkas didžiujasi, tai jo sudaryta sutartis su "Inturistu", kurią jis įgaliojamas organizuoti ekskursijas ir paskirų asmenų keliones į Sovietiją.

— Kur? — buvo vienbalsis mūsų klausimas. P. Feigneris paėmė "Inturisto" reklamę knygutę ir ėmė skaičiuoti numatytus maršrutus: Maskva — 5 dienos, Maskva — 7 dienos, Maskva ir Leningradas, Kijevas ir Maskva, Minskas ir Maskva, Kijevas ir Odesa, Leningradas Kijevas ir Maskva... ir t.t., iš viso 15 ar 17 maršrutų.

— O į Pabaltijo kraštus? — Mmm... nematau... — Taigi, ir mes nematome... P. Feigneris optimistas. Jis tuoju apsiėmė paklausti "Inturisto" centrą, — kaip su kelionėmis į Pabaltijo kraštus: čia yra gana daug suinteresuotų.

Skatinome, kad paklaustų apie galimybes nuvykti ne tik į Vilnių, Rygą ar Taliną, bet ir mažesniuosius miestus, miestelius ir kaimus. Žadėjo paklausti. Lauksime atsakymo.

Jeigu (jeigu) atsakymas būtų teigiamas, tai bematant taptu aktualus nesenai Alg. Šaltiaus keltas klausimas: ką "valstybininkai" apie tai mano... Bet tuo tarpu dar palaikim atsakymo iš "Inturisto", o tada jau žiūrėsime. (Perkelta į 3 psl.)

VISAM PASAULY

• Prezidentas Eisenhoweris būtinai siekia, kad naujam biudžeto užsienių pagalbai būtų \$4,440,000,000. Be tos sumos jis negalės vykdyti sėkmingą taikos išlaikymo politikos. Tuo tikslu gegužės mėn. 9 d. jis kviečia posėdžiui respublikonų ir demokratų vadus.

• JAV iš Jordano išvežė visus savo piliečius. Taip pat išvažiavo ir didžioji dalis diplomatinio personalo.

Tokios priemonės kalba, kad Jordane kiekvienu metu gali prasidėti kariniai veiksmai. Bet Jordano įvykių įgudę stebėtojai linkę manyti, kad JAV karinio laivyno atvykimas į Viduržemio rytinę dalį bus geras Maskvai įspėjimas, kuri pavojingą žaidimą kursto Sirijos rankomis.

• Jordano karalius Hussein, ieškodamas paramos, buvo nuvykęs pas Saudi Arabijos karalių Saud. Įvesta Jordane griežta karinė padėtis kai kuriose vietovėse jau pradėta švelninti.

• Jordano ekonominei kovai prieš komunistinę netvarką, JAV paskyrė 10 milijonų dolerių pagalbą.

• JAV turės apmokėti apie 40% visų Jungtinių Tautų kariuomenės išlaikymo išlaidų Egipte. Ir ta suma sieksianti nemažiau kaip 15 milijonų dolerių.

• Valstybės sekretoriaus Dulles kalba, pasakyta laikraštinių suvažiavime, kur jis pasisakė už satelitų laisvinimą iš Maskvos jungo, komunistiniam pasauly išsukė perkūnijos trenksmus.

Lietuvos Diplomatinijos šefo min. S. Lozoraičio protestas Tarparlamentarinės Unijos pirmininkui dėl J. Paleckio dalyvavimo Unijos posėdžiuose Nioje.

Tarparlamentarinės Unijos posėdžiuose Nioje, Sovietų delegacija yra vadovaujama Justo Paleckio, vadinamojo Lietuvos aukščiausiojo sovietų pirmininko ir Sovietų Sąjungos aukščiausio sovieto vicepirmininko. Spėdžiamas, kad p. Paleckis yra prieleistas prie Tarparlamentarinės Unijos darbų todėl, kad ši organizacija neturi apie jį pakankamų informacijų, turiu garbės pranešti Tamstai štai ką:

Sovietų Sąjungai užpuolus ir okupavus 1940 m. birželio mėnesį Lietuvą p. Paleckis tuoju stoji vykdyti Maskvos vyriausybės įsakymus ir pasidavė įrankių krašto pavergimo akcijoje. Kaip žinoma, ši akcija buvo nužymėta masiniais suėmimais, žūdytais ir deportavimais. P. Paleckis pirmininkaujant, vadinamoji Lietuvos vyriausybė tu pat metu liepos mėnesį, vykdydama Maskvos instrukcijas, suorganizavo rinkimines manipuliacijas, kurių pasėkoje sovietinių agentų susirinkimas priešingai lietuvių tautos valiai paskelbė Lietuvos nepriklausomybės panaikinimą. Vėliau sovietų okupacinė valdžia, atlygindama jo patarnavimus, padarė jį vadinamojo Lietuvos aukščiausio sovieto prezidiumo pirmininku. Šias pareigas eidamas, J. Paleckis yra nusikaltęs sunkiais lietuvių tautos persekiojimais.

Pagaliau pažymėtina, jog Lietuvos aukščiausias sovietas nėra joks parlamentas, kaip lygiai nėra parlamentas analoginis Sovietų Sąjungos sovietas. Tai yra viena priemonių, kurias Maskva sukūrė lietuvių tautai pavergti ir jos valios išreiškimui falsifikuoti. Tokiu būdu p. Paleckis atstovauja ne lietuvių tautai, bet vien tik tai valstybei, kuri neteisėtai okupuoja Lietuvą.

Maskvos žinių agentūra TASS pranešimu, Dulles pikčiausiu būdu kursto prieš taiką...

• Anglija suprojektavo keičiamus traukinius, kurie 100 mylių greičiu per valandą kursuos tarp Londono, Mančesterio, Birminghamo ir Bristolio.

• Texas valstybė šį pavasarį jau pergyvena kelintą nelaimę. Dabar Texas kankina didžiuliai potvyniai plačiai išsiliejus Sabine River ir kitoms upėms. Prezidentas Eisenhoweris skaudaus potvinio paliestas vietas paskelbė "major disaster areas".

• Senatorius McCarthy paguldintas į Bethesda Naval ligoninę.

• Amerikos sionistai būtinai siekia, kad JAV suteiktų pagalbą Egipto žydams, kurie ten nebeturį jokių pakenčiamų sąlygų gyventi.

Dr. Albertas Gerutis (kairė) ir J. J. Bačiūnas lankydami Dirvos redakcijoje.

Protestas dėl J. Paleckio

KAINOS LIETUVOJE

Šiomis dienomis gautame laiške iš Lietuvos aprašo kai kurių dalykų kainas. Rašo: Pirkome menką karvutę už 4,600 rub., už geresnę būtime turėję mokėti 6,000 rub. Bekonas kainuoja 2,000-5,000 rubl. Perkant rudenį išaugintą gyvą lašininę kiaulę tenka mokėti už gyvo svorio 1 kg. 16 rub.

Kviečių, rugių ir miežių centneris (50 kg. — 110 svarų) kainuoja 100-110 rub. Avių ir pašaro mišinio centn. 80-90 rub. Įvairūs gyvuliams pašariniai miltai centn. 60-70 rub. Bulvių centneris 25 rub. Valgymui miltų 1 kg. 2.60 rub., geresnių 4 rub. už 1 kg. Cukrus: smulkus 8.50-9.50 rub., gabalinis 9.50-10.50 rub. už 1 kg. Sviestas 1 kg. 27.50 rub., (Perkelta į 8 pusl.)

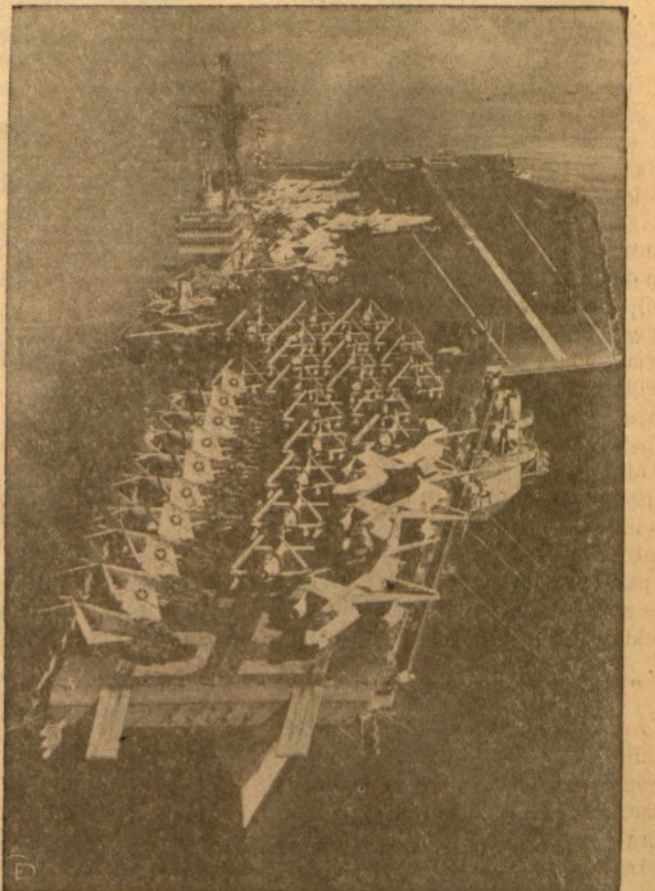
PALECKIS PRANCŪZIJ

Į Nioje sušauktą tarparlamentarinės Sąjungos organų posėdį atvyko Paleckis, kaip sovietinės delegacijos pirmininkas. Balandžio 16 d. delegacija lankė Paryžių. Paleckis pusryčių metu pasakė kalbą delegacijos vardu — apie Prancūzijos ir Sovietijos draugiškų ryšių reikšmę...

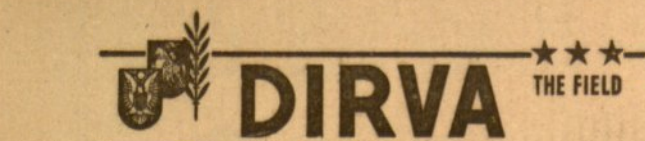
Rusai savo iškamšinius tarnus laiko nuo laiko išsiunčia į vieną kitą užsieninę kelionę, kad tuo sudarytų įspūdį, jog ir jie aktyviai dalyvauja Sovietų Sąjungos valdyme... O grįžus tokie "atstovai" įpareigoti daug rašyti komunistinėje spaudoje, kaip jie užsieny buvo iškilmingai priimti ir kaip pagarbiai su jais skaitėsi...

Naujasis Jordano ministeris pirmininkas Ibrahim Hasheim, vakarietiško galvavimo politikas.

Stiprios JAV karinio laivyno dalys, vadovaujamos didžiausio lėktuvnešio Forrestal, pasuko į rytinius Viduržemio vandenius. Tenykščios padėties stebėtojai tikri, kad tai ženklas Maskvai, geras priminimas, kad atitrauktų savo nagus nuo Jordano draskymo.

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879. Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D-Jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išleina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 2 d. įstatymą. Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybėse \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kainu 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Sulaukėme gegužio, paties gražiausio mėnesio Tėvynėje, kurio turtingais prisiminimais ir dabar, keliaudami per svetimas žemes, dažnas pagyvename. O ir daugelyje kitų kraštų, per kuriuos mes ar mūsų artimieji ėjo, gegužis, su pražudusiais sodais ir žemę iškaišytais žiedais, tebėra gyvas atsiminimų lapuose.

Jaunystės dienose, kada į širdį ateidavo nerimas, katras iš mūsų nesam ilgais gegužio vakarais neprasižėję ant tėviškės gonkų, dūsavę apie alyvas ir iveras, sulėkėtuose prikelti lakštingalų giedojimo paklydę ir tarp ateinančios dienos pareigų ir darbų...

Gegužio vakarais giedojom giesmes danguos Motinai ir dainavom dainas savo žemiškajai Mamai, ilgejomės kažkur sutiktų akių ir kitur nepasikartojamo grožio...

Taip, gegužis kaisė žemę žiedais, mes dainavom apie jo grožį, jis pylė į mūsų širdis prisiminimus, brangesnis už auksą, jokio pabrėžimo nepateikdamas ir nenuperkamus...

Gegužės pirmąją, ypač komunistinę prispauždą gyvenantieji, švenčia neva kaip darbininkijos pergalės šventę. Ir koks nežmoniškas pasityčiojimas ir iš gegužio ir pačių darbininkų.

Komunistinė valstybė darbininkas paverstas kiečiausiu vergu. Ir tą dieną, prisikėlusioji žiedais pražudusioji gamtoji kyla raudonos kraujo vėliavos. Jas turi nešti puslėsio darbininko rankos, Komunistiniai vadai užkime rėkia, kad tai darbininkijos laimėjimo ir laisvės vėliava. Gi ją nešti įsakytas jaučia, kad jis neša savo vergijos ženklą, baidisi nelaimių priežastį, nepasibaidiamo skurdo ateitį.

Jungtinėse Amerikos Valstybėse gegužio pirmomis dienomis vyksta lojalumo paradai. Žmonės laisva valia, didžioji daugumoj ateiviai iš kitų kraštų, su vėliavomis ir laisvės šūkiu, eina pasakyti šio krašto vadovaujantiems, kad jie dėkoja už turimą laisvę ir materialinį gerbūvį. Drauge jie primena, kad dar daug milijonų žmonių tebebeša prispauždą ir prašo paramos jų laisvę prikelti.

Drauge su ateiviais iš kitų kraštų žygiuoja paskutiniųjų karų veteranai, kurie ne tuščiais žodžiais, bet kraujo auka buvo išėję žmoniją nuo priešo ginti ir tvarką atstatyti.

Mielai, kad ypač šiais metais į tuos lojalumo paradus daug aktyviau įsijungę ir lietuviai. Ypač lietuviškasis jaunimas, mūsų ateities jėga ir tautinis nemirštamumas.

Gegužio mėnesį, mažai ir dideli, gyvenime dar tik džiaugsmą matantieji ir jau nemažus kartumus patyrę, pagarbiai nusilenkiame savo motinai gimdytojai, mūsų pirmųjų žingsnių budriausiam sargybiniui, rūpestingiausiajam rengėjui ir valgidintojui.

Tėvynėje šią šventę buvom įpratę švęsti pirmąjį gegužės mė-

nesio sekmadienį. Čia ją švenčiame antrąjį sekmadienį, ir prie tos tvarkos jau reikia prisitaikyti.

Motinos diena — didžioji šeimos šventė. Laimingi būsim tie, kurie galėsime asmeniškai savo motinai padėkoti. Bet kiek ne daug bus tokių laimingųjų. Kiti šiemet savo motinų Tėvynėje tebebudinčių, dar kiti į tolimus tremties laukus anapus Uralo, o nemažai ir į amžinojo poilsio kapus.

Visi tą dieną būkim pas savo motinas: asmeniškai, laiškais, mintimis...

Taip, gegužis gražus, įvykiais turtingas. Gegužis žiedais kaisio žemę ir mus kviečia pačiais turtingiausiais žiedais pražydyti. Zydėkime!

LIETUVIŲ TAUTINIO SAJŪDŽIO RINKIMŲ KOMISIJOS

PRANEŠIMAS NR. 1

1. Lietuvių Tautinio Sajūdžio Centro Valdybai korespondencinių būdų rinkti Rinkimų Komisiją sudaryta Chicagoje šios sudėties: inž. Domas Adomaitis, dr. Juozas Bartkus, Petras Glemža, dr. Jonas Paplėnas ir dr. Steponas Stankus.

2. LTS Centro Valdyba siūnia balsavimo lapus su kandidatų sąrašu ir rinkimų tvarkos instrukcija visiems nariams, įrašytiems į LTS centre esamus sąrašus. Tačiau daugelio adresai yra pasikeitę, o kai kurie dėl kurių nors priežasčių gali būti ir sąrašų ir visai neįrašyti. Todėl LTS nariai, negavę iš Centro Valdybos balsavimo lapų, gali iki 1957 m. birželio 1 dienos Rinkimų Komisijai pareikšti norą dalyvauti rinkimuose ir, pranešę savo vardą, pavardę ir adresą, įsirašydinti į rinkimų sąrašus. Jiems Rinkimų Komisija tuojau pasiųs balsavimo lapus.

3. Australijoje gyveną LTS nariai, negavę balsavimo lapų, kreipiasi ne į Rinkimų Komisiją, bet į jos įgaliotinį šiuo adresu: Mr. P. Lukošius, P. O. Box 1665M, GOP, Adelaide, S. Australia.

JAV-se, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje ir kitur gyveną LTS nariai kreipiasi į Rinkimų Komisiją Chicagoje.

4. Balsavimo lapai rinkimų instrukcijoje nurodyta tvarka išsiunčiami Rinkimų Komisijai iki 1957 m. birželio 15 dienos.

5. Rinkimų Komisijos adresas: Dr. J. Paplėnas, 5647 S. Wood St., Chicago 36, Illinois, U. S. A. Chicago, 1957 m. balandžio 23 d. Lietuvių Tautinio Sajūdžio Rinkimų Komisija

D a b a r

p a t s l a i k a s

u ž s i s a k y t i

D I R V A !

KAS ir KUR

• Rašytojas F. Neveravičius, gyvenęs Anglijoje, atvyko į Detroitą aplankyti savo dukterę.

• Prelatas M. Krupavičius balandžio mėn. 19 d. atvyko į JAV. Pastoviai apsigyvens Ansonia, Conn.

• JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos posėdžiai numatyti rugpjūčio mėn. 31 d. ir rugsėjo mėn. 1-2 d.

• Kolumbijoje kovo mėn. 12 d. mirė Bronius Garšva, sulaukęs 74 metų amžiaus.

• Dail. V. K. Jonyno mokinių, profesoraujančių Fordhomo universitete, dailės paroda įvyksta universiteto bibliotekoje nuo balandžio mėn. 27 d. iki gegužės mėn. 28 d.

• Čikagos Bendruomenės Apygarda, su visu intensyviu organizuoja birželio 30 d. Čikagoje įvykstančią tautinių šokių šventę, jaunimo kongresą ir meno parodą. Parengimai toli išeis už apygardos ribų, nes tautinių šokių šokių grupės iš visų JAV ir Kanados. Daug kur apylinkės aktyviai talkina: išjudino tautinių šokių grupes, samdo patalpas repetitijoms, rūpinasi padaryti lėšų šokėjams bei šokėjoms į Čikagą nuvežti ir t.t.

• Lietuvos "aukščiausiojo teisumo" pirmininku išrinktas K. Džiulis-Grossmanas; jo pavaduotojais Vl. Deksnys ir A. Kovalėlis; nariais Abdulskytė, Aizenas, Aperiaitis, Blažys, Burnekis, Čapskis, Čičinauskaitė, Čavcekas, Gruodis, Jacijūnas, Jukna, Krenevičius, Kudžmaitis, Kulvinskis, Luomonienė, Miežėnas, Pušinis, Radzevičius, Satkevičius, Sipavičius, Stankus, Stundžia, Šinkūnas, Visockis, Vitkevičius, Zimanas, Zalkauskas, Žemaitaitis, Žvirblis.

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 5-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadienį ir sekmadienį ofisas uždarytas.
Seštadienį tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Tel. ofis'o EVERglade 4-7376
Tel. buto GRaceLand 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center

2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį.
Tik susitarus trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.
Tel. INGersol 7-7272, INGersol 7-6465

Ši firma įgaliota Intourist Maskvoje, čia vietoje rinkti muitus už siunčiamus daiktus į SSSR.

Klijentų patogumui veikia šie skyriai:
11601 Jos. Campau Ave., Detroit 12, Mich., Tel. TOWnsend 8-0298
351 Albany Avenue, Hartford, Conn. Tel. CHApel 7-5164
121 So. Vermont St., Los Angeles, Calif., Tel. DUnkirk 5-6550
78 Second Ave., New York City, N. Y., Tel. ORchard 4-1540.
832 North 7th Street, Philadelphia, Pa. Tel. WA 3-1747

Galima beveik viskas gauti — nauji ir dėvėti rūbai, maisto produktai, o taip pat visokias vaistas, Streptomycin, Penicilin, Rifomofon ir kiti. Vaistai siunčiami oro paštu gavėjui pristatomi per 7-10 dienų.

Taip pat siunčiamos rašomos mašinėlės įvairiais alfabetais, akordijonai, siuvamos mašinos. Pristatymas garantuotas ir gaunate gavėjo parašą.

Pristatymas garantuotas ir gaunate gavėjo parašą.

Naujas adresas:

PARCELS TO RUSSIA, Inc.

Naujas adresas: 1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.
Telefonai: INGersol 7-6465, 7-7272

Atidaryta kasdien ir sekmadieniais nuo 9 iki 6 val. ir šeštadieniais nuo 9 iki 4 val.

Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas neatidėliojant ir paskyrimo vietą pasiekia per 7 savaites, oro paštu — per 8-10 dienų dienų.

SANTARIEČIŲ GYVENIME

MUZIKINIS DEBIUTAS

Chicago muzikos mėgėjams balandžio 13 dieną buvo graži muzikinė šventė. Berods pirmą kartą lietuviškosios Chicago muzikinėje vakare buvo išpildyti vieno kompozitoriaus kūriniai — pristatytas jaunas muzikas Jonas Švedas.

Sio muzikos vakaro, trečiojo Gyvosios Lietuviybės Mėnesio rengimo Chicagoje programoje įvyko prof. Vlado Jakubėno paskaita "Žvilgsniai į lietuvių kompozitorius" ir Jono Švedo kūrinių rečitalis.

Profesorius Jakubėnas savo paskaitoje, lyg kokioje spalvingoje kelionėje, artimai ir šiltai supažindino klausytojus su lietuvių muzikos kūrėjais — kompozitoriais.

Prisiminti buvo pirmieji mukai, vargonininkai, davę gražiai, bet gan silpną pradžią mūsų muzikos kūrybai.

Muzika prieš pirmąjį Didįjį Karą buvo gana artimai surišta su mūsų atgimimo veikla ir kovomis. Žinomesnieji kūrėjai — Naujalis ir Sasnauskas, tam skyrė daug reikšmės. Kiek mažiau surišti su atgimimo kova buvo Stasys Šimkus ir M. K. Čiurlionis.

Čiurlionio kūrinių liko nevisai išbaigti jam persimetusi į tapybą. Įspūdingos yra jo dvi simfoninės poemos "Miškas" ir "Jūra". "Miškas" daugiau romantišnio pobūdžio. "Jūra" pirmą kartą atlikta buvo gana vėlai Nepriklausomybės laikais, nes jos išpildymui reikia nemažai instrumentų ir vargonų. Tai stiprus kūrinys.

Talentingas kompozitorius Gruodis yra palikęs gilių įspūdį savo lietuviškumu. Jo muzika daugumoje gyva ir linksma, kai tuo tarpu lietuvių muzikoje vyrauja liūdnesni ir lėtesni motyvai. Išskirtinas jo baletas "Jūra" ir Kastytis.

Banaitis artimas impresionizmui savo švelniai skambia muzika. Sukūręs yra nedaug, bet tvirtus darbus, daugumoje dainas. Joms visada ieško naujų kelių.

Jakubėnas stovi arčiau Šimkaus, bet daugiau moderniškas. Stiprus buvo kompozitorius Katinas.

Nepriklausomos Lietuvos visuomenėje vyravo tautiškumo muzikoje dogma, jog reikia muzikoje specialiai ieškoti tautinio prado.

Prieš šią poziciją išsivystė muzikų tarpe opozicija, kurioje stipriausiai pasireiškė J. Kačinskas, V. Bacevičius ir V. Jakubėnas. Jie grindė savo opoziciją, jog esant lietuviui reikia kurti ir sukurtoji muzika jau savaime bus lietuviška. Savo modernistinėm

kompozicijomis plačiai buvo žinomi J. Kačinskas ir V. Bacevičius, tačiau jų kūryba dar buvo sunkiai suprantama mūsų publikai.

Paminėtina ir visa eilė Gruodžio mokinių, kaip Račiūnas, broliai Budriūnai, Griauzdė, Gaidelis.

Paskaitoje buvo paliestas ir lietuvių operų išsivystymas — "Grazina", "Radvila Perkūnas", "Eglė žalčių Karalienė", "Trys Talismanai" ir "Pagirėnai".

Siuo metu Lietuvoje pasilikę kompozitoriai, kaip Dvarionas, Kaveckas, irgi kuria. Turime nepamiršti ir jų kūrybos, kuri yra brandi ir būdama abstrakti, pilnai priimtina ir mums.

Iš tremties jaunesniųjų kompozitorių paminėtini Jančys, Jonas Švedas. Prieš juos stovi klausimas, ar galima iškilti amerikiečių tarpe, ir kokią vietą naujoji jų kūryba užims mūsų muzikoje.

Paskaita buvo įdomi, bet buvo laukta gal kiek platesnės apžvalgos apie dabartinę lietuviškosios muzikos stovį Lietuvoje ir tremtyje.

Pertraukos metu dailininkai ir visuomenė gyvai domėjosi jaunųjų menininkų Ritos Zukaitės išstatytų darbų ciklu "Iš Dienoraščio". Tai septyni stipriai ir spalvingi kūrinių, abstraktūs, bet sukelia gilius įspūdžius ir išreiškia kūrėjos nuotaikas. Spalvų deriniai patrauklūs, ryškūs perėjimai, bet nerėžia. Darbai buvo tik sunumeruoti, be pavadinimų, tuo leidžiant žiūrovui pačiam susidaryti vaizdą be išorinių pavadinimų įtakos.

Jaunųjų menininkų kūrinių, išstatyti šių kultūrinių popiečių metu, duoda įdomų naujosios mūsų dailininkų kartos skerspūvį. Jau matytose Vytauto O. Virkai ir Danutės Sakalauskaitės bei Ritos Zukaitės darbų peržvalgose išryškėja naujų kelių ieškojimai ir saviti stiliai.

Antroji popietės dalis buvo šviesus pragiedrusis mūsų muzikos gyvenime. Jonas Švedas pasirodė kaip stiprus ir talentingas kūrėjas. Programoje buvo pristatytos šešios dainos ir Sonatina fortepionui. Dainas išpildė mūsų jaunieji dainininkai. Jų pastangos buvo šiltai publikos įvertintos. Tai naujos, augančios baltinės jėgos.

Praurimė Krasauskaitė dainavo "Peisažas" (žodžiai J. Krūmilio). Valentinas Liorentas išpildė dvi dainas "Dausų Kelionėje" (žodžiai V. Mykolaičio-Putino) ir "Kelionė" (žodžiai A. Nykos-Nyliško). Bronius Jančys pasirodė su "Balade" (žodžiai Kosto Ostrausko) ir Irena Kalėdinskaitė sudainavo "Puota" žodžiai Kosto Ostrausko ir "Mater Dolorosa" (žodžiai J. Aiščio).

Visos dainos buvo išpildytos jausmingai ir be didesnių prieštų.

Turime džiaugtis, jog šie jaunieji dainininkai, dalyginti, per

trumpą laiką paruošė dainas visuomenė.

Toks kūrėjų, išpildytojų bei klausytojų bendradarbiavimas, ir sukurtas ryšis yra didžiai sveikintinas. Tuo stipriai paskatinsime mūsų jaunuosius kūrėjus kurti.

Jeigu kas gali jaunam kompozitoriui sugadinti pasitėkėjimą, tai publikos apatija. Ta mintis ir aš skeptiškai nusiteikęs publikos atžvilgiu atsiradus rečitalio salėje pilnoje subrendusių veidų. Nebuvo tiksliai jaunų. Nuo laukto pajutau, ji buvo atydi ir įtempta. Mano skeptiškumas išgaravo ir liko tiksliai nekantriai laukti pirmo susipažinimo su Jono Švedu.

Jonas Švedas šiuo laiku studijuoja kompoziciją American Conservatory of Music Chicagoje. Jo kai kurie kūriniai buvo išpildyti konservatorijos koncertuose. Liko įspūdis, kad jo dainos yra vokiečių romantikos stiliaus įtakoje. Kadangi stilius buvo gerai valdomas ir individualus, dainos buvo neabejotinai įdomios. Ir nors grynios melodijos nepasireiškė, balso linija buvo lanksti ir ekspresyvi. Balansas tarp fortepiono ir dainos jautėsi geras ir emocionalūs elementai nebuvo technikos nuslopinti.

J. Švedas pažįsta intymiai fortepiono galimybes ir akompanimentai tankiai buvo svarbesni už dainą. Laiks nuo laiko pasigirdavo kiek per tankus jazzo akordų naudojimas. Tų akordų dviprasmingumas darė muziką kartais improvizuojančia ir nejudančia.

Iš duotųjų dainų geriausias "Puota", "Peisažas", "Baladė" ir "Mater Dolorosa". Laikė išpildymo suprasti žodžius buvo gana sunku. Tokiais atvejais tekstą visuomet geriau atspausdinti programoje. J. Švedas akompanavo jautriai ir muzikaliai.

Sonatina in D buvo įspūdingiausias vakaro taškas. Nuo pirmos temos jautėsi daugiau moderniškas stilius. Sekančios dvi dainos buvo netiek stiprios, bet paskutinioji dalis — Allegretto Animato savo įdomumu atsivėrė kitas silpnos vietas. Iš dalies kompozicija nukentėjo nuo nevisai gero išpildymo. Kaip sakoma — gaidos dar nebuvo pianisto pirštuose. Išskaitymas buvo geras ir klausytojai labai gyvai reagavo. Sonatiną, susidedančią iš Allegro manottroppo, Andante con motto, Assai allegro ir Allegretto animato, išpildė amerikietis Gail Hansen.

Prisimena po vieno koncerto Toscanini žodžiai orkestrui — Buvo neblogai, kolegos, bet sekantį kartą bus dar geriau.

Nuoširdžiai tikime, kad mes ir toliau stengsimės kurti galimybes, kad tas "sekančią kartą" būtų vis geresnis. Tiksliai tam ryšys tarp menininko ir visuomenės galima atskirti diletantą nuo muziko.

Jonas Švedas, be abejo, priklauso prie muzikų ir tikime greitai vėl išgirsti daugiau jo parinktų kūrinių. Tai duos Jonui Švedui, kaip ir kitiems menininkams, galimybes vystytis bei bręsti, kartu pakelti kritiką, ir svarbiausia, nenustoti kurti.

Algis G.

MAX SOLOMON PLUMBING & HEATING

ELECTRIC SEWER CLEANING

7405 Superior Ave.

EX 1-0739 — Res. EX 1-2335

Greetings to Our Friends and Patrons For a Pleasant Holiday

SCOTT
5c AND 10c STORE
7036 Superior Avenue

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atspausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biuletenus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Telef.: HE 1-6344

Patar! kainynai

prenumeruoti

D I R V A !

NAUJIENA!!!

PINIGAI siunčiami į Sov. S-gą, Lietuvą, Latviją, Estiją. Pilnai garantuota ir oficialiai 100 rublių 10.00

Persuntimas atseina \$5.00. Perlaides didžiausia suma \$50.00. Tačiau galite siųsti perlaides kiek norite.

GRAMERCY

Shipping Co., Inc.

744 BROAD STREET,

NEWARK, N. J.

Licensed and Bonded by N. J. State Banking Commission

Vytautas Alantas 25 metai dramaturginiam darbe

Užtvankos premjera Kauno Valstybiniame Teatre. — Vaižganto vizitinė kortelė. — Pažiūros i tremties teatrą. — Sukaktuvinkui pagerbimas Detroite. — Šiapus Uždangos — tryliktas Vytauto Alanto veikalas ir su juo gegužės mėn. 5 d. Clevelande.

Besklaidydamos Lietuvių Rašytojų Metraštyje, išleista Vokietijoje 1947 m., visai atsitiktinai užtikau, kad Vyt. Alanto pirmoji pjesė Užtvanka, buvo pastatyta Kauno Valstybiniame Teatre 1932 m. Vadinasi, šiemet sukan-ka 25 metai, kai Vyt. Alantas pradėjo rašyti scenai. Pagalvo-ju, kad tokią sukaktį reikia vie- naip ar kitaip atžymėti.

Skambinu sukaktuvinkui ir klausiu, ar negalima būtų pasi- kalbėti.

— Atvažiuok, jis sako, — šnektelsime.

Randu jį savo "stikliniame kambarelyje" besklaidantį ką tik Life žurnalo išleista puikų leidi- nį The World's Great Religions.

"Stiklinis kambarys" erdvus, su dideliais langais veranda, iš- einanti į kiemą, kur rašytojas įsikūręs. Čia didelis rašomasis stalas, čia rašomoji mašinėlė, čia visi kiti rašytojo reikmenys.

— Kokie Tamstos prisimini- mai iš Užtvankos Kauno Teatre? — klausiu.

— Pats ryškiausias ano meto prisiminimas, be abejo, bus man Vaižganto suteikta moralinė pa- rama — juokdamasis atsakė ra- šytojas. — Mat, vaidinimo me- tu aš į salę eiti nedrįsau. Kažin kaip buvo begalo nepatogu. Jau sena tiesa, kad per premjerą au- torius būna pats nelaimingiausias padaras pasaulyje. Kai aš stumdžiaus po užkulisį, rodos, per antro veiksmo pertrauką, sargas man padavė vizitinę kor- telę. Vienoje pusėje buvo gra- žių šriftu užrašyta: Kan. J. Tu- mas-Vaižgantas, o kitoje pusėje nuoširdus pagarbinimas...

Tai buvo seno literatūros vil- ko miela moralinė parama, pir- mą žingsnį į sceną įžengusiam naujokui.

— Ar Užtvankos premjera tu- rėjo pasisekimo?

— Tiek publika, tiek kritika mano pirmą dramatos veikalą su- tikto labai palankiai.

— Pamenu, tai su pirmuoju savo žingsniu jau Tamsta buvai pasodintas dramaturgų šeimos tarpe. Džiugu... O koks tolesnis Užtvankos likimas?

— Tikrai nebeatsimenu, bet, rodos Užtvanka Kauno Teatre

scenoje išsilaikė bent porą sezo- nų. Jį plačiai vaidino ir Lietuvos provincijos teatrai. Paskutinį kartą aš mačiau Užtvanką pa- statytą vokiečių okupacijos me- tu Vaidilos Teatre, Vilniuje.

— Ar daugiau Tamstos veika- lų buvo pastatyta Kauno Teat- re?

— Buvo dar pastatytas Gais- ras Lietuvoje. Kiek Užtvanka tu- rėjo pasisekimo ir buvo popula- rus veikalas, tiek Gaisrą Lietu- voje lydėjo nesėkmė. Po antro spektaklio jis buvo išimtas iš re- pertuaro. Kodėl buvo išimtas, tiesa sakant, man ir šiandien nėra visai aišku. Negalėčiau pa- sakyti, kad tai buvo padaryta dėl publikos ignoravimo. Jei kartais koks pastatymas ir neturėdavo pasisekimo, tai vis dėlto bent vieną sezoną repertuare jis šiaip taip išsilaikydavo. Gaisras Lie- tuvoje, kažin kieno įsakymu iš auksčiau buvo sulikviduotas. Man buvo pasakyta, kad aš esąs kaltinamas savo veikalo pažemi- nęs senąją Lietuvą.

Tiesą sakant, tokia mintis man nė per sapną nebuvo atėjus į galvą. Veikale aš tik norėjau sukurenti senas lūšnas, nusau- sinti pelkynus, kad jų vietoje su- žaliuotų derlingi laukai ir išau- gytų mūrinė Lietuva.

— Ką Tamstą gali pasakyti apie savo, kaip dramaturgo veik- lą Vilniaus Miesto Teatre?

— Dirbdamas Vilniaus Miesto Teatre parašiau du veikalus: Bu- halterijos Klaidą ir Gyvenimas iš Naujo. Tie veikalai Vilniaus Teatre išsilaikė apie porą metų. Užtvankos, Gyvenimo iš Naujo rankraščiai liko Lietuvoje, bet Buhalterijos Klaidą atsidūrė tremtyje. Rankraštį atsivežė, buv. Marijampolės teatro akto- rius ir režisiorius Justas Pusedė- ris, kuriam, naudodamasis šia proga, reiškiau savo autorišką pa- dėką.

Buhalterijos Klaidą buvo pla- čiai vaidinama lietuvių stovyklo- se, Vokietijoje, o paskui, drauge su tremtiniais, iškeliavo į visus kontinentus. Kolega E. Skujenie- kas ją išvertė į latvių kalbą. Ji buvo vaidinama kai kuriose lat- vių stovyklose, Vokietijoje.

— Ar Tamsta nėra šie dramos veikalų gyvendamas Vokietijo- je?

— Baigiau Aukštadvarį, kurį buvau pradėjęs rašyti dar būda- mas Lietuvoje, bet dramatos daly- kų gyvendamas Vokietijoje, ne- parašiau. Tuo metu mano plunk- sna buvo daugiau pakrypusi į novelę, romaną ir publicistiką.

— Kada Tamsta vėl grįžai prie dramatinės kūrybos?

— Atvažiaujęs į Ameriką.

— Kokius dramatos veikalus Tamsta čia parašė?

— Ragučio Šaltinėly, Visuome- nės Veikėjus, Šiapus Uždangos.

Šios visos komedijos buvo pa- statytos Detroite. Turiu parašęs ir daugiau...

— Atrodo, kad paskutiniaisiais metais, Tamsta daugiausia dė- mesio kreipi į komedijas.

— Ne visai taip. Komedijas rašau gal daugiausia dėl to, kad reikia duoti nesunkiai apdoroja- mos medžiagos mūsų scenos dar- buotojams ir, žinoma, dėlto, kad mūsų žiūrovas šių dienų kasdie- nybėje labiau linksta į linksmus, negu į tragiškus dalykus. Fak- tai rodo, kad vadinamieji rimti, sunkūs veikalai, net ir premijo- mis vainikuoti, nepasiekia pla- tesnių žiūrovų sluoksnių.

Tremtyje rašytojas susiduria su tokia dilema: ar rašyti sun- kius veikalus ir krauti juos į aruodus, ar pasitenkinti lengves- niu žanru ir palaikyti artimes- nius ryšius su žiūrovu.

— Kiek dramatos veikalų Tams- ta jau būsi parašęs.

— Šiapus Uždangos bus try- liktas mano scenos veikalas.

— Kokias problemas Tamsta buvai užsimojęs spręsti toje ko- medijoje?

— Jokios ypatingos problemos aš ten nesprendžiu. Man rūpėjo pasirinkti šiek tiek originalesnių siužetų ir duoti žiūrovui grynai rekreacinį spektaklį.

— Savo tikslo Tamsta būsi at- siekęs. Šiapus Uždangos dideliu pasisekimu buvo suvaidinta De- troite, Chicagoje ir Londone (Kanadoje). Reikia tikėtis, kad Tamstos komedija bus palankiai sutikta ir Clevelande, kur De- troito Dramos Mėgėjų Sambūris ją vaidina gegužės mėn. 5 dieną.

— Ką Tamsta aplamai galvoji apie tremties lietuvių teatrą?

— Pastangos sukurti profes- nį lietuvių teatrą, nepavyko. Teko pasitenkinti scenos mylėtojų būkle.

Lietuvių teatrinė mintis, iš- klydusi į platų pasaulį, tėvy- nės meilės dėka, nemirė. Vieno- se kolonijose ji reiškiasi gyviau,

kitose silpniau, bet ji, vistiek, gražiai gyva. Ateina žinios apie lietuvių teatrinę veiklą Anglijo- je, Australijoje, plačiu baru va- romą Amerikoje ir kitur.

Ir, be abejo, mūsų trem- ties teatras galėtų reikštis dar platesniu mastu, jei nesirgtų chronine lieuviško repertuaro stokos liga. O žiūrovas kaip tik daugiau linkta į lietuviškus vei- kalus, negu į verstinius.

Mūsų organizacijos tai supran- ta ir skelbia nemažą dramos kon- kursų, bet jie, deja, lietuviško repertuaro bado problemos neiš- sprendžia, nes premijuojami to- kie veikalai, kurie nei mūsų sce- nos mylėtojams, nei žiūrovui ne- įkandami.

— Sakykite, teko nugirsti, kad Tamstai kaip sukaktuvinkui-dramaturgui, šių metų rudenį ruošiamas pagerbimas. Jei nepa- slaptis, kaip Jūs sutikote šią ži- nią?

— Neišsisukinėsiu — prisipa- žinsiu, didelė staigmena atėjo į mano "stiklinį kambarėlį". Trumpai, malonu, kada įvertina- ma bet koki darbas dirbant.

Kiekvieno rašytojo darbo są- lygos, šiuo metu, be galo sun- kios. Atiduoti, ne tik valandų, bet ir minučių poilsio laiką. Ir kam gi? Išsilaukinti išveivijoje.

Neabejoju, rašytojas, visuo- menininkas ir kiekvienas lietu- vis, turėsimas, laisvei atėjus, duo- ti atskaitomybę, ką gi mes gero ar pikto padarėm, kada mūsų broliai ir sesės buvo svetimųjų žlugdomi.

Maloniems pagerbimo rengė- jams įteikiau savo naująjį vei- kalą. Tuo pačiu mūsų parapi- nėje apylinkėje jau pasklydo žinia. Ne vienas jau paklausia: — tai ką jau naujo parašė?

Man, kaip pačiam autoriui, kiekvienas veikalas atrodo ne- blogas, bet ar gi pačiam vertinti.

Jei taip jau atsitiko, įvyks ma- no lietuviškos plunksnos 25 me- tų jubilėjus ir apie šį, žinoma, nepaskutinį veikalą, pasisakys žiūrovas ir kritikas — baigė pa- šnekęj rašytojas Vytautas Alan- tas.

V. Tumas

DIRVA
LAUKIA
JOSŲ TALKOS!

Tikras atsigaivinimas su tuo... STROH'S Amerikoje tikrai ugnim verdamu alumi!

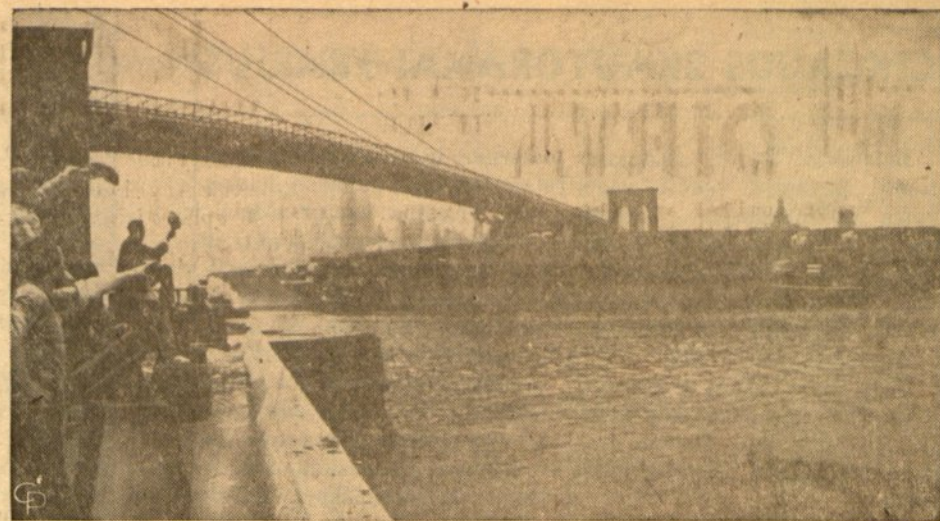
UŽ VIETINES KAINAS!

Kada ateina laikas atsigaivinti, būtinai turėkite daug ugnim vir to Stroh's alaus. Stroh's Ameri- koj yra vienintelis, kuris verda mas prie 2000 laipsn., duoda ge- riausį skonį iš visų galimų sko- nių. Pabandykite Stroh's šian- dien!

JUMS PATIKS

Stroh's

YRA ŠVIESESNIS!

Pro Brooklyno tiltą praplaukia didžiausias JAV karo laivas Saratoga, po pagrindinio peržiūrėjimo New Yorko uoste.

NAUJIENOS IR SENIENOS...

(Atkelta iš 1 pal.)

Naujas dolerio kursas

Beje, nuo balandžio pirmos dienos Sovietijoj turistams tai- komas dolerio kursas (\$1 — 10 rublių) turistų padėję žymiai pa- gerinęs: daug ką jau esą galima žmoniškai nusipirkti (nors eilės prie pirkinų didelės). Tas kur- so pakeitimas įvykęs kaip tik p. Feignerui esant Maskvoj. "In- turisto" pareigūnai, pranešdami jam tą naujieną, iš karto įspėję, kad "jums (tai yra, siuntinių muto apskėčiavimui) tas netai- koma"....

Tik jiems kilusi mintis, kad gal būtų visdėlio galima tą ir siuntiniams pritaikyti. Būtent, siųsti vietoj siuntinių tam tik- rus kuponus, kuriuos gavėjas galėtų iškeisti į prekes. Tiems kuponams, esą, galėtų būti tai- komas turistinis dolerio kursas. Pavyzdžiui, nusiunti kuponą, čia pirktą už \$10.00 + tam tikras persiuntimo bei patarnavimo mokestis, o tenai gavėjas galėtų pirkti prekių už 100 rublių. Idėja su patogumu, bet... turėjusi bū- ti greit atmetta. P. Feigneris pa- sižiūrėjęs į kaikiurių dalykų kai- nas. Pagal šią sistemą, pasiro- dė, išeitų, kad kaklaryšis, kurį New Yorke gali gauti už 50 cen- tų, kaštuotų apie \$8.00...

Inturistininkai irgi sutikę, jog

net ir iš amerikiečių negalima reikalauti, kad už maskvinius kaklaryšius jie mokėtų po \$8.00. Tegu jau vėrciau siūncia savus kaklaryšius ligšioline tvarka...

Ko labiausia reikia?

Į šį klausimą inturistininkai atsakę, kad "nieko nereikia, pas- mus visko yra"... Tačiau, jeigu jau siunčiama, tai (bent p. Feig- neris turįs tokį įspūdį) geriau- siai apsimoka siųsti drabužiams medžiagas, odas, na, ir visokius kitokius praktiškus dalykus (pav., geresnės rūšies virtuviniai indai — auksas!), o taip pat ir dėvėti, bet dar geri drabužiai, kol jų įkainojimas laikosi reali- stiškos ribose.

Pasiūti nauji drabužiai siųsti mažiau praktiška, kadangi jų įkainojimas augstas, maitas 100%, tuo tarpu iš medžiagų drabužių pasiuvimas tenai esąs prieinamas. (Medžiagoms mui- tas tik 50% nuo įkainojimo).

Apie vienokias ar kitokias po- litines siuntinių siuntimo bei ga- vimo implikacijas, žinoma, kal- bėta nebuvo, kadangi siuntinių priėmimo agentūros esančios tik agentūros, vykdančios joms nu- statytas taisykles bei apsiimtas pareigas ir tuo besiverčiančios... Jų interesas esąs, kad siuntiniai eitų, nueitų, kad jų būtų kodau- giau. Tvirtina, kad tenai siunti- nių įteikimas vyksta tvarkingai (na, gal kokiame mažam punkte ir pasitaiko "žiurkių", bet negi visur jų išvengsi...).

Reikia pripažinti, kad prakti- ka tą agentūrų užtikrinimą dėl siuntinių įteikimo tvarkingumo daugumoje atvejų patvirtina.

Kas galėtų padėti išprašyti maitų bei kitų siuntimo mokes- čių sumažinimą, to agentūros ne- žino ir sakosi nesančios kompe- tentingos ką nors ta linkme da- ryti.

V. R.

TĖVŲ SALEZIEČIŲ JAUNIMO STOVYKLAVIETĖ "ŠILUVA"

Šiais metais, vasaros atosto- gavimui vienu metu, naujai pa- statytose ir moderniškai įruoš- tose patalpose, galėsime priimti stovyklauti apie 200 berniukų. Iš viso yra šeši namukai (80 pė- dų x 20). Visi uždarais korido- riais, sujungi su viduryje sto- vienių prausykly, dušų ir t.t. pa-

O VISGI VERTA

ir tikrai neturėsite nuostolio, jeigu susipažinsite su paskutinėmis naujienomis. Tai yra sekančios prekės, kurios pralenkia visas kitas gerumu ir pigumu.

RASOMOS MAŠINĖLĖS kainos nuo \$60.00.
LAIKRODŽIAI šveicarų ir kitų firmų nuo \$10.00.
FOTO APARATAI vokiečių ir kitų fabri- kų nuo \$15.00.
PLUNKSNAKOČIAI 14 kt. aukso garan- tija, 10 nuo \$7.50.
RADJO aparatai, su kuriais girdima beveik visos pasaulio šalys, žinoma ir iš VILNIAUS transla- cijos, nuo \$45.00.

VAIKAMS vežimėliai, reto gražumo sportinis ir nesportinis drauge, vokiečių ir austrų firmų, kainos nuo \$40.00.

KATALOGAS išleistas, kuriame rasite lietuviškas plokšteles su 300 pavadinimų Kipro PETRAUSKO, KUTKAUSKO, SABANAUSKO, DVARIONO, GRAUŽINIO, BICKIENĖS ir kitų dai- nininkų įdainuotas.

GAIDAS, KNYGAS, TAUTINIUS drabu- žius ir kitus liet. meno kūrinius. Visko suminėti šiame trumpame rašinyje neįma- nomą.

Ką bepirktumėte pasiteiraukite pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telef. YA 7-0677.

P. S. Prekės siunčiamos į visus pasaulio kraštus.

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dir- vos fondui, aukas atsiuntė:

Kuprėnas J., Washington \$1.00
Stankevičius A. Waterbury 2.00
Nakutienė A., Chicago 3.00
Tallat Kelpša F., Chicago 1.00
Vaitkus A., Chicago 2.00
Mitkus J., Detroit 1.00
Vagelis A., Worcester 2.00
Babickas P., Worcester 2.00

Aukotojams tariame nuoširdų acū.

statu. Vienas rytų pusėje stovin- tis namukas yra pilnų dviejų aukštų, kur, apatiniame, esant blogam orui, bus įruošta sporto salė.

Salia namukų yra pastatyta erdvi mūrinė svetainė-valgykla (300 asmenų talpos ir aptarna- vimui) su moderniška virtuve, atskirais šaldytuvų kambarėliais, svečiams ir valgomaisiais kam- bariais.

Berniukų vasarojimas šiais me- tais pradedamas liepos mėn. 6-7 dienomis ir tęsis septynias sa- vaites, atseit, iki rugpjūčio mėn. 25 dienos.

Tėvai ar globėjai yra prašomi užsakyti vasaroti norinčiam ber- niukui vietą iš anksto, pažymint pageidaujamą vasaravimo laiką (savaitę, dvi... ar visas septy- nias).

Nuo lietuvių berniukų stovyk- lavimo atliekamos laisvos vietos bus užpildytos angliškai kalban- čiaisiais, iš kurių bus sudaryta atskira stovyklautojų grupė.

Stovyklavimui berniukai yra priimami nuo 8 iki 16 metų am- žiaus. Jaunesni ar vyresni — pa- gal atskirą susitarimą.

Stovyklavimo savaitinis mo- kestis — \$25.00.

Našlaičiai ar neišgalintieji pil- nai sumokėti — atskirai taria- si su stovyklos vadovybe.

Stovyklauti atvykstaš berniuk- as su savimi atsiveža rūbų bei baltinių pakaitų, asmeninius reikmenis, lovai paklodes ir ant- klodes. Lovą, matrasą ir pagalvį ras čia vietoj.

Stovyklavimui, gimnazijai vie- tos užsakymais ir visais kitais pas saleziečius rūpinamais reika- lais prašome kreiptis adresu:

Salesians of St. John Bosco
Crown Point, Indiana
Telefonas: Cedar Lake,
Indiana — 3101

CHICAGOS SKAUTORAMAI PRAĖJUS

Balandžio 14 d. Skautams Remti Draugija, skautų vadovams taktininkaujant, suruošė masinį Činagos skautų pasirodymą-laužą pavadintą Skautorama. Kartu tose pat Marijos Aukšt. Mokyklos patalpose vyko ir skautų darbų paroda.

Miela buvo žiūrėti ir išsivežti geriausius išpūdžius, kai pajutai, kad dar daug turime gražaus, kūrybingo, lietuviško jaunimo.

Visa laužo programa buvo savą, nuosirdi, lietuviška. Išpildė patys skautai ir skautės. Laužą labai gambiai pravedė atvykę iš Stamford Conn. laužavedys Vilijus Bražėnas, užpildydamas kiekvieną tarpelį linksma skautiška humoristika, pats įnešdamas daug gyvumo. Savo talentingu vadovavimu, jau nuo pirmosios dainos įtraukė visą publiką į laužo programą. Išpūdingai skambėjo melodingos liaudies dainos tūkstantinės minios traukiančios. Jautėsi, kad daina dar lietuvių širdy ir lūpose tikrai gyva.

Prieš pradėdant Skautoramos programą Skautams Remti Draugijos narys Antanas Kalvaitis tarė trumpą, šiltą žodį, gausiai susirinkusiems žiūrovams. Po to "visiems pučiant įsidėgė" elektrinis lauželis scenos viduryje. Dainelė — "lauželis" ir jaun. skautų pasirodymas "Teta lapė ir kiškečiai" linksmai nuteikė žiūrovus jau pačio pradžioje. Vargšai, gudragalvei lapei nei su saldinais nepasisekė privilioti kiškečių. Jaun. skautės dar vėliau pasirodė su baletu "Svajonė apie baletą". Skambus, labai geras buvo vyr. skautų kvartetas pasirodęs net 3 kartus su rimtomis ir komiškomis dainomis.

Netruko ir rimtos, išpūdingos programos. "Baltijos Jūros" skautų tuntas išpildė Gedimino sapną, kurį bežiūrint stebėtojas nejuokiomis ir pats grįžo žilojone senovės. Žaviai buvo išpildytas jūros skautų "Vaivos" laivo baletas deklamuojant "Juratė ir Kastytis" ir prie puikių dekoracijų jūros dugne. "Vaivos" laivo baletas deklamuojant "Juratė ir Kastytis" ir prie puikių dekoracijų jūros dugne.

Visas gautas suruoštas Skautoramos pelnas eis p. Rako dovantoti skautams stovyklavietei įsiruoti. Po Skautoramos Dariaus-Girėno patalpose Skautams Remti Draugija suruošė kuklų pobūvį, kuriame dalyvavo daugiausia prie Skautoramos prisidėję skautų bičiuliai, rėmėjai ir skautų vadovai, kurie ten pat stovyklavietės įrengimui suaukojo virš 900 dolerių.

K. Kodatienė

GEROS ŽINIOS VISIEMS

KURIE NORI SIŪSTI SIUNTINIUS Į LIETUVĄ AR KITAS SSSR DALIS

Po didelių šios firmos pastangų INTOURISTas vėl patvarkė, kad vartoti drabužiai siunčiami į Lietuvą ir kitas SSSR dalis būtų vertinami kaip nešioti. Nuo gegužės 1 d. vartoti drabužiai šios firmos įstaigose bus įvertinami realistiškai, tad

NEREIKĖS MOKĖTI UŽ NESIOTUS DRABUŽIUS tiek, kiek už naujus, o tik tiek, kiek tie drabužiai verti vietos rinkoje.

Parcel Department

GLOBE TRAVEL SERVICE

Tinkamesniam klientų patarnavimui turime įstaigas:

PHILADELPHIA 6, PA. NEW YORK 23, N. Y.
716 Walnut St., Tel. Lombard 3-3455. 1991 Broadway, Tel. LYceum 5-0900.
Kasdien 9-5, trečiadieniais 9-8 val. Kasdien ir šeštadieniais 9-5, (sekmadieniais uždaryta).

CHICAGO 32, ILL. DETROIT 10, MICHIGAN
4102 Archer Ave. Telef. FRemont 6-6399. Kasdien 9-7, trečiadieniais 9-5 val. 6446 Michigan Ave. Tel. Tashmore 5-7560. Pirmd., trečiad., ketvirtad. 9-5 val. 3-6, penktad. ir šeštadieniais 9-9 val.

CLEVELAND, OHIO. SOUTH BOSTON, MASS.
1165 East 71 St. Tel. UTah 1-0807. Room 10 Ellis Bldg., 409 E. Broadway.
Kasdien 10-7, šeštadieniais 10-5 val. Telef. Andrew 8-8764. Kasdien 9-5, šeštad. 8-2 val. Ketvirtad. 9-7 val.

Galite siųsti maisto produktus, rūbus, rūbams medžiagas, avalynę, vaistus ir kitus daiktus. Kiekvienas siuntinys apdraustas ir garantuojamas pristatymas be atskiro atlyginimo. Kiekvienas siuntėjas gauna gavėjo pasirašytą pakvitavimą.

Siuntiniai išsiunčiami skubiai, be atidėlioimo ir pristatomi greitai kaip tik galima.

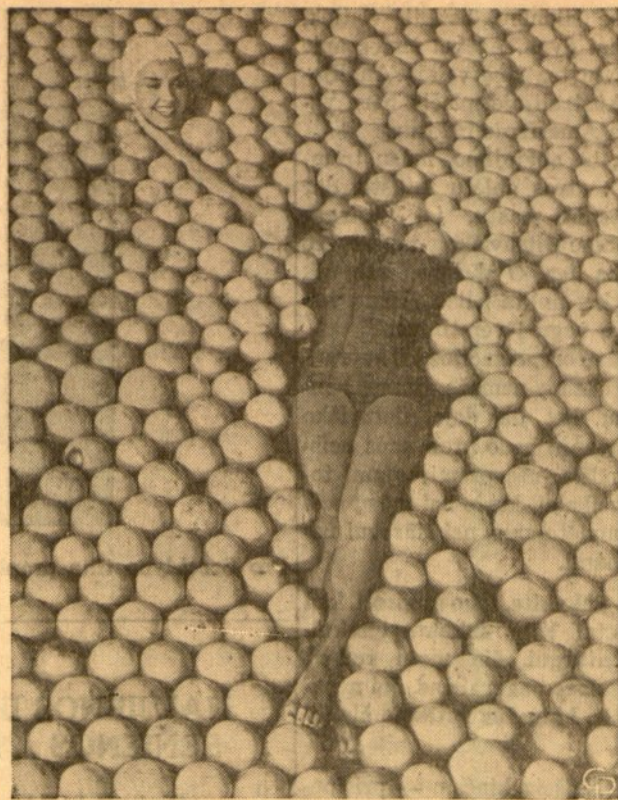
Veikiama specialiu susitarimu su INTOURIST (Maskvoje ir siuntiniai siunčiami į visas Sov. Rusijos dalis. Muitai apmokami čia, taip, kad gavėjas neturi primokėti.

Parcel Dep. GLOBE TRAVEL SERVICE savo įstaigose turi įvairių audeklų, maisto produktų ir kitų savo klientų patogumui.

Siuntinius galite Parcel Dep. Globe Travel Service įstaigoms siųsti paštu, tuoj gausite sąskaitas ir jūsų siuntiniai bus sutvarkyti ir išsiųsti skrydimo vieton.

Savo siuntinius siųskite per įstaigą, kuri savo pasitikimumą įgijo 25 metų geru patarnavimu.

Prašykite informacijų ir katalogų.

Nebloga nuotraukų kombinacija, daryta Cypress Gardens, Fla., kur 1957 miss America Marion McKnight lyg rankose laiko savo pačios galvą...

SKAUTAI

MES LAUKIAM VASAROS, O TEN STOVYKLINIAI LAUŽAI JAU IŠBLĖSO

(sks) Čia šiaurėje mūsų skautės ir skautai pradeda planuoti savo vasaros stovyklas, telkia lėšas reprezentacinėms stovykloms ir pn. Tuo tarpu ten Australijoje stovyklų metas jau pradžioje. Štai "Lėpsnojančios Lelijos" biuletenis paberia pluoštą įdomių išpūdžių iš Australijos rajono stovyklų. Jos visos prabėgo kalėdinių atostogų metu.

Adelaidės "Vilniaus" tuntas stovyklavo Mt. Crawford kalno papėdėje. Aplinkuma priminė Nemuno pakrantės pušynus, tad stovykla ir buvusi pavadinta Rambyno vardu. Stovyklavo 34 skautai-tės. Stovyklos viršininkais pasikeisdami buvo sktn. V. Neverauskas ir pskt. V. Opulskis. Skautėms vadovavo pskt. O. Andriusienė. Pavyzdingas ūkvedys buvo vyr. sktn. V. Patupis. Pati stovykla buvo gražiai išpuošta, tarp palapinių stovėjo lietuviškas kryžius ir Lietuvos bei Australijos vėliavos. Kun. P. Jatulis Rambyne atlaikė šv. Mišias ir pasakė gražų, nuosirdų pamokslą. Rambyne skambėjo tik lietuviškas žodis ir vakare dainos prie laužo.

Sydney "Aušros" tuntas stovyklavo Ingleburne. Tai buvo bene pati skaitlingiausia Australijoje stovykla — 70 skautų-čių. Vos įsikurus, netoliese kilo miško gaisras. Mūsų stovyklautojams teko ardyti stovyklą ir keltis saugesnėn vieton. Susitvarkę naujoje vietoje, skautai nuvyko padėti gesinti gaisrą bei gelbėti australų ūkininkų turtą. Lietuviai skautai susilaukė iš vietos visuomenės bei Sydney ugniagesių inspektoriaus pagyrimų už susiklausymą ir ryžtą gelbstinti gaisrą.

Ši stovykla sulaukė daug svečių, nes jos metu Sydney buvo bendruomenės atstovų suvažiavimas. Stovyklautojus aplankė Australijos Rajono vadas vyr. sktn. A. Krausas ir Seserijos Rajono Vadeivė pskt. I. Laisvėnaitė. Stovyklą lankė ir pamaldas atlaikė kun. dr. Bačinskas, kun. Gaidelis, S. J. ir Australijos Rajono dvasios vadas kun. P. Butkus. Stovyklai vadovavo pskt. B. Žalys, talkinamas sktn. dr. A. Mauragio. Skautėms vadovavo vyr. sktn. M. Osinaite, ūkio viršininkas buvo pskt. R. Jaselskis ir virėjas pskt. A. Plūkas. Stovykloje išleisti 4 "Žiezirby" Nr., užpildyti pačių skautų, stovyklos gyvenimo aktualijomis.

Melbourn tuntas stovyklavo už Morningtono prie Mt. Martha. Buvo 40 stovyklautojų. Sumaniai vadovavo vyr. sktn. B. Dainutis, skautėms vadovavo — vyr. skautės E. Žizienė ir J. Vaičiulienė. Stovyklautojus ypač teigiamai paveikė pedagogės E. Žizienės pašnekesiai. Kurį laiką stovyklavusios E. ir J. Kesminaitės vedė skautų mankštą bei pamokė jas plastinių judėjų. Laužus vedė pskt. A. Karpavičius. Šioje pajūrio stovykloje nuo aukšto kranto stiepėsi ir dangų lietuviškas kryžius, sukrutas akmenimis aukuras bei iškastas tradicinis stalas. Netoliese stovyklavę australai dažnai lankė lietuvių skautų stovyklą ir vis stebėjosi gražiomis įrangomis bei pavydingu susitvarkymu. Šią stovyklą ypatingai globojo Brolijos Rajono vadeiva pskt. A. Bakaitis, kuomet kasdien jona atvykdamas. Sekmadieniais drauge su kitais Morningtono lietuviams nugalėdavo skautus į Balcombe bažnyčią. Kun. J. Kungys atvykęs stovyklon prie laužo atskaitė Lėba ir už neseniai mirusio skauto Vytauto Reimerio sielą. Brisbanės "Ventos" vietininkija stovyklavo Coochie Mudlo

Greeting and Best Wishes
To Our Many Friends

L & H FREIGHT
LINES INC.CARRIERS OF PAPER
AND PAPER PRODUCTS

4600 BROOKPARK RD.

SH. 1-2049

JUOKTIS SVEIKA!

Linksmos saulėtos nuotaikos įgys skaitydamas humoro ir savikritikos žurnalą

PELĖDA

Išėina kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn.
Rašykite šiandien: PELĖDA, 231 Wallace Ave., S.,
Welland, Ont., Canada.

Prenumerata metams \$1.00 į visus pasaulio kraštus.
Atskiras numeris 30 cent.

saloje. Vadovavo "Ventos" vietininkas vyr. sktn. P. Stelmokas. Stovyklavo 27 skautai-tės. Ypatingas dėmesys buvo kreipiamas į lietuviško jaunimo bendradarbiavimą ir lietuviškos išlaikymą. Laužų metu stovyklautojai galėjo parodyti savo kūrybingumą ir sumanumą.

Ir Melbourn akademikai skautai buvo surengę savaitgalio stovyklą prie Mt. Evelyn. Vadovavo senj. Alg. Žilinskas. Stovyklavo 60, kurių tarpe buvo svečių iš Sydney ir Adelaidės. Pašnekėsius skaitė — A. Staigaitis apie "Žmoniją ir žmoniskumą", E. Žizienė apie "Kelį iš vienvės". Po pašnekėsių buvo gyvos diskusijos. Savaitgalis pajavirintas sportu, poilsiu, pasilinksminimu bei nuotaikingu kaukių baliumi.

PAIEŠKOJIMAI

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke paieškomie asmenys:

Andriejauskas Vladas, kil. iš Šiaulių.
Bagdonas Jonas, sūn. Jurgio, iš Sėlų kaimo.
Bartusevičius Antanas, iš Žirėnų k., Jonavos val., pravarde "Senas Bartošius".
Dauglė Juozas, sūnus Povilo, iš Buteliūnų k., šventėžio val. Dijokaitė Kazimiera.
Gložeraitė-Mamkevičienė Magdaleną, vyras Pranas, ir vaikai Pranas bei Emilija.
Jonaitis Pranas, sūnus Prano. Jonikaitis Juozas, gydytojas, gyvena Detroit, Mich.
Jovaišas Juozapas, sūnus Petro.

Juodsnukis Alfonsas, sūnus Antano.
Juravičius Adolfas, sūn. Jono. Kiselauskas Jonas ir Tamošius ir sesuo Kiselauskienė-Kiselauskaitė, Ona.
Mackevičius Kazys ir brolis. Mamkevičienė-Gložeraitė Magdaleną, vyras Pranas ir vaikai Pranas bei Emilija.
Marčiulionienė-Jarulaitytė Olga.

Maslauskas Matt (Maslofsky), gyvenęs Detroit, Mich.
Morkunienė-Ramonaitė Barborą, vyras Morkūnas Jonas.
Naudžius Antanas, sūnus Simono.
Novošinskienė Anelė, vyras Petras, sūnus Petras ir Vytautas.

Petkelis Jonas.
Ramonaitė-Morkunienė Barborą, vyras Morkūnas Jonas.
Raulinaitis Juozas, sūn. Juozo, iš Marijampolės apskr., gimęs 1912 metais.

Šalkauskas Jonas, sūnus Jonas, duklė Stasė, vėliau vedęs antrą žmoną.

Šarkis Pranas, žmona Ona, dukterys Birutė ir Milda, gyvena Danijoje.

Sokas Antanas, iš Veželių k.

ROBERT W. RAMSDELL

Robert W. Ramsdell išrinktas naujuoju The East Ohio Gas Co. valdybos prezidentu. Jis yra baigęs Case Institutą ir po baigimo tuoj pradėjęs dirbti East Ohio Gas Co., kur yra ėjęs įvairias atsakingas vadovaujancias pareigas.

KAS

UZSISAKE

DIRVA —

TAS NESIGAILEJO!

Skapiškio par., Kupiškio val.
Spudytė Genė, duklė Antano. Steinyš Tonis, kilęs iš Slavančių k., Jovaravo val., Marijampolės apskr.

Tomėnas Jonas, kilęs nuo išauilių.

Vingilas Boleslovas.

Vitkauskienė-Jarulaitytė Marija, d. Juozo.

Zurlys Zigmas, sūn. Juliaus.

Jieškomieji ar apie juos turintieji bet kurių žinių prašomi atsiliepti Lietuvos Generaliniam Konsului šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF
LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

"Lietuvos nepriklausomybės kovoje dalyvaujame per Lietuvos Nepriklausomybės Fondą".
jos darbą lėšomis remiame per Lietuvos Nepriklausomybės Tarką, iš LAS, LLKS, LRS ir LTS bendros deklaracijos.

LNF adresas:

LNF, c/o Mr. K. Siliūnas,
135 — 34 Franklin Ave.,
Flushing, N. Y.

TUOJ ISIGYKIT
ŠIAS KNYGAS!

Anglų-Lietuvių k. žodynas

V. Baravykas 4.00

Anglų kalbos skaitymas

V. Minkūnas 2.00

Ant Ribos

R. Spalis 4.00

Aukso kirvis

Juozas Švaistas 2.50

Altoriai šešėly

Putinas 6.00

Anapus teisybės

A. Gustaitis 2.20

Aštuoni lapai

B. Pūkelevičiūtė 3.50

Anoj pusėj ežero

P. Andriūšis 1.50

Audra žemaičiuose

Vl. Andriukaitis 2.20

Atlaidų pavėsy

P. Abelkis 4.00

Agunos ir smėlis

E. Gruodis 1.00

Baltasis vilkas

K. Binkis 1.00

Būkitis sveiki

Dr. S. Biežis 2.00

Būriavimas ir jūrininkystė

B. Stundžia 2.00

Cezaris

Mirko Jelusič 2.00

Crosses (anglų k.)

V. Ramonas 4.00

Didžiosios Atgailos

R. Spalis 3.50

Didžioji kryžkelė

B. Brazdžionis 2.00

Duktė

Alė Rūta 2.40

Dvynukes

N. Butkienė 1.00

Daiktai ir nuorūkos

Leonardas Žitkevičius 1.00

Don Kamiliaus mažasis pasaulis

Guareschi 2.50

Doleris iš Pittsburgho

Stepas Zobarskas 0.80

Eldorado

J. Švaistas 1.80

Gyvačių lizdas

Francis Mauriac 2.60

Gimdytoja

Francis Mauriac 1.75

Gintariniai vartai

N. Mazalaitė 2.00

Gyvylių ūkis

George Orwell 1.00

Giesmė apie Gediminą

B. Sruoga ir V. Petravičius 2.00

Kryžkelės

A. Vienuolis 3.50

Krėvės Raštai II d.

5.50

Kaimynai

J. Paukštelis 2.50

Kaip jie mus sušaudė

J. Petraitis 1.80

Kaimiečiai

V. S. Reymont I-II-III-IV

I ir II dalis po 3.00

III ir IV dalis po 3.50

Keliai ir kryžkelės

Putinas 2.50

Kon - Tihl

Thor Heyerdahl 3.75

Kregždutė I

A. Rimkūnas 2.00

Kregždutė II

2.75

Kregždutė III

3.00

Kolchozai Lietuvoje

Z. Bačelis 0.50

Kiškučio vardinės

Stasys Džiugas 1.50

Lietuvos Istorija

V. Sruogienė 12.00

Loreta

Stasys Būdavas 1.80

Lietuvos pinigai

Juozas K. Karys 5.00

Laiškai žmonėms

G. Papini 2.00

Lietuvių Liaudies Menas

P. Galaunė 8.50

Lithuania (albumas)

V. Augustinis 6.00

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite:
DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio

Milžino paunksmė

Balys Sruoga 2.50

Medžio Drožiniai gimt.

kraštui atsiminti

Ign. Končius 5.00

Moters širdis

Guy de Maupassant 2.60

Naktys Karališkuose

L. Dovydenas 2.00

Ora pro nobis

J. Gliuda 4.00

Pavasarių Audroj

I. Simonaitytė 2.50

Po Tėvynės dangum

Žodžiai Vytes Nemunėlio.

Paveikslai V. Augustino 2.00

Pirmasis rūpestis

Jurgis Jankus 2.00

Pietų vėjelis

Vytautas Nemunėlis 1.00

Paklydę paukščiai I

Jurgis Jankus 2.20

Paklydę paukščiai II

Jurgis Jankus 2.60

Pietų kryžiaus padangėje

Sudarė Gaučys 4.50

Petras Širokas

Juozas Švaistas 2.70

Po raganos kirviu

Jurgis Jankus 1.50

Pabučiavimas

J. Gruša 1.50

Pjūtis metas

N. Mazalaitė 3.75

Rytų pasakas

V. Krėvė 3.00

Raudoni batukai

Jurgis Savickis 1.50

Sudie, pone čipse

James Hilton 0.75

Strėlė danguje

Henrikas Radauskas 2.00

Saulės Takas

Nėlė Mazalaitė 3.50

Auklėjimas ir laisvė

KUN. KAZYS MAZUTIS

LAISVĖS RŪŠYS

Laisvės priešingybė yra Prievarta. Ši gali būti fizinė, psichinė, moralinė, teisinė, politinė ir t.t.

Kai žmogiškasis individas nepatiria kurios prievartos, sakome, jis turi atitinkamą laisvę, jis esąs tuo ar kitu ar keliais atžvilgiais laisvas. Laisvė yra tam tikra fizinė, psichinė, moralinė, teisinė ar politinė asmens padėtis.

Yra atvejų, kada viena prievartos rūšis yra susijusi su kita. Plėšikų užpultas ir surištas žmogus nustojo fizinės laisvės, bet jis gali tuo pačiu metu netekti ir psichinės laisvės, dėl grėšinių ir labai stiprių baimės jausmų.

Teisinė prievarta liečia tarp kitko prigimtas žmogaus teises ir pasireiškia sutrugdymu galimybės pasinaudoti ta ar kita turima teise. Kai žmogus tą galimybę atgauna, kalbame apie jo laisvę. Taip pav., "tikėjimo laisvė" reiškia, kad kiekvienas žmogus gali pasinaudoti teise išpažinti savo tikėjimą. "žodžio laisvė" reiškia, kad žmogus gali pasinaudoti teise viešai pareikšti savo nuomonę ir t.t.

AUKLĖJIMAS IR VALIOS LAISVĖ

Auklėjimas pirmiausia kreipia dėmesį į auklėtinio psichinį stovį. Vienaip turi būti auklėjimas psichiniai normalus ir kitaip psichiniai nenormalus vaikas. Tačiau, pabrėžtina, kad psichinis normalumas nėra nei valia nei laisvė, bet tik sąlyga valiai laisvai pasireikšti.

Auklėjant psichiniai sveiką jaunimą susiduriama su vaiko valios varžymo problema.

Auklėjimas turi bręsti į auklėjimąsi. Kol vaikas nesuvokia motyvų, jam reikia autoritetinio tėvų bei mokytojų sprendimo. Bet vaikui augant šis autoritetinis įsikišimas turi būti galimai retesnis, užtat turi būti stiprinamas motyvavimas. Vaikas turi žinoti, kodėl šis veiksmas yra geras ir leistinas, o kitas blogas ir neleistinas. Mėginimas sudaryti kurį įprotį be tinkamo motyvavimo neduos gerų rezultatų.

Tėvų bei mokytojų įsikišimas į vaiko sprendimus turi būti motyvuotas, protingas, teisingas ir lydimas pagarbos žmogui. Kai su vaiko asmeniu nei kiek nesiskaitoma, jis užgauliojamas ar net niekinamas ir įžeidžiamas, ne nuostabu, kad toks auklėjimas pasiekia kaip tik priešingus rezultatus.

Kova su blogiu ir nusikaltimais turi būti vedama galimai pozityviai, žadinant meilę gerui ir dorybei. Kova su blogiu yra dažnai nesekminga todėl, kad kovojama su vienu blogiu kito blogio pagalba.

Kiekvienas auklėtinio veiksmas turi būti galimai sąmoningas ir laisvas. Tik šitaip gali būti ugdoma sąmoninga, savystovi ir laisva asmenybė. Taip kaip vaikui padedama savistoviai vaikščioti savo kojomis, taip tėvai ir auklėtojai turi padėti jam savistoviai galvoti ir daryti sprendimus, vengiant "kritimo", "puolimo", klaidų.

Šiems principams nusikalsta fizinės ir psichinės prievartos šalininkai.

Prievarta yra ten, kur panaudojama bet kurios rūšies jėga, smurtas, brutalumas. Fizinės prievartos panaudojimas yra dažnai kova su blogiu blogio pagalba.

Psichinė prievarta yra ten, kur daromas spaudimas į žmogaus protą ar valią per jausmus. Kai daromas spaudimas į protą pripažinti už tiesą tai, ko auklėtinio protas nesuvokia kaip tiesą, kai valia yra verčiama siekti gėrio, kuris vaikui nėra arba neatrodo gėriu, panaudojant priemonės, kurios žadina, pav., stip-

čiau turi būti ne prievarta palaikoma baimė, bet pagarba žmogui. Auklėtinio asmuo turi būti gerbiamas, bet tuo pačiu metu jis turi išmokyti gerbti kitus, taigi kitus mokinius, savo draugus, ir mokytojus.

Mokinys neprivalo būti centru bei dievuku. Bet taip pat mokytojas neprivalo būti dievu taip, kad jis būtų viskas, o mokinys niekas.

Mokykla nėra nei vienuolynas, nei kariuomenė, nei pataisos namai. Mokykla turi artėti prie auklėjimo šeimos, o ne prie auklėjimo kariuomenėje ar šiaip kurioj įstaigoj. Jaunas žmogus neprivalo būti iš anksto traktuojamas kaip nusikaltėlis ar menkavertė būtybė vien dėl to, kad jis yra jaunas.

Valia gali būti sveika ar ligota, laisva ar suvaržyta, bet taip pat stipri ar silpna.

Paprastai mes idealizuojame stiprią valią. Tačiau, bet koks valios stiprinimas nėra auklėjimo idealas. Stipri valia gali būti panaudota geram ar blogam. Kriminalistų tarpe yra nemažai labai stiprios valios žmonių.

Svarbu, kad žmogus turėtų sveiką, laisvą ir stiprią valią geram tikslui. Auklėjimo tikslas nėra bet koks valios atlektas ar fiktas, bet stiprios ir kartu geros valios žmogus.

Prievarta gali paliesti mokinį, bet ji gali paliesti per mokinį ir tėvus. Tėvai yra vaiko auklėtojai iš prigimties, mokykla gi iš pavidimo. Tat mokykla privalo respektuoti tėvų teises ir laisves. Jei pav., mokykla nustato tam tikrą tvarką mokykloje tėvams pritariant, viskas tvarkoj. Kai jau mokykla ima tvarkyti vaiko gyvenimą šeimoj, namuose — ji peržengia savo kompetenciją. Tiesa, yra tėvų, kurie nesirūpina tinkamu vaikų auklėjimu namuose. Tačiau šis faktas neduoda mokyklai teisę brautis į šeimą ir nustatinėti tvarką vaikui, kada jis yra tėvų žinioj.

(B. d.)

NEW YORK

JIE LAUKIA MIELŲJŲ SVETELIŲ

(sks) Gegužės 4 d. New Yorko skautų tėvų ir rėmėjų k-tas rengia metinį vakarą. Programą atliks Bostono oro skautai ir jų bičiuliai, suvaizdinami J. Adomėno 3 v. komediją "Svetimos Plunksnos". Vaidina — D. Adomkaitytė, V. Mališauskaitė, L. Katuskaitė, V. Vakauzaitė, Alg. Gustaitis, V. Strolia, L. Venckus ir A. Vileniškis. Režisuoja akt. A. Gustaitienė. Technikinį personalą sudaro — A. Adomkaitis, H. Strolia, R. Vizgirda, V. Jatuolis ir G. Banaitis. Jauni aktoriai gabios režisūros dėka su dideliu pasisekimu vaidino šį veiklą Bostone.

Brooklyne vaidinama Apreiš-

kimo par. salėje, North 5 St. ir Havemeyer St. Pradžia 7 v. v. Šokiama gros R. Butrimo orkestras. Įėjimas \$1.50, moksleiviams \$1.00, o uniformuotiems skautams ir skautėms — nemokamas.

Šokių metu bus loterija, kuria rūpinasi G. Šetikiene. Lietuviai verslininkai gražiai remia šią loteriją dovanomis. Laikrodininkas A. Andriūškevičius paaukojo elektrinį laikrodį, red. J. Tysliava — dvi "Vienybės" prenumeratas, "Laimos" knygynas — kambario vėsintuvą ir lietuviškus spausdinius, "Rūta" — 4 dėžes saldinių, J. Ginkus — visą eilę vertingų dovanų, "Mamytės Sūris" — 4 sūrius, A. ir K. Pinskai, Elizabeth, N. J., kėpyklos sav. — 4 kepalus duonos, V. Mikalauskas, Brooklyno piliečių klubo vedėjas, — bonką vyno.

Šokių metu veiks turtingas bufetis, kuriuo rūpinasi M. Klivečienė, o svečiams vakarienę ruošia p. Audėnienė.

New Yorko ir apylinkių skautų bičiuliai bei jaunimas kviečiami skaitlingai dalyvauti šiame vakare.

BROOKLYNO AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBUI 50 METŲ

Šiais metais spalio mėn. 26 d. (šeštadienį), Brooklyno Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas švenčia savo veiklos 50 metų jubilėjų. Šventės iškilmės ir vakšės įvyks šio klubo nuosavose patalpose, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Taip pat spalio mėn. 20 d. Angelų Karalienės Parapijos bažnyčioje, 213 So. 4th Street, Brooklyn, N. Y. bus atlaikytos gedulingos mišios už mirusius klubo narius.

Jubilėjų rengimo komisiją sudaro šie klubo nariai: Pirminkas ir išdėininkas Steponas Karvelis, padėjėjas izdo reikalams Jonas Šaltis, sekretorius Pranas Vaitukaitis.

Komisijos nariai: Vytautas Abraitis, Jonas Ajmonas, Antanas Baciuška, Juozas Draugelis, Juozas Garšva, Kazys Kondrotas, Vincas Michelonas, Jonas Šimėnas.

Prašome kitas lietuviškas organizacijas spalio mėn. 26 d., parengimų neruošti.

Susitikimas su jaunystės dienų meile

Įeinamosios durys atsidarė ir durų skambutis švelniai ir melodiškai suskambėjo. Įžengusi trumpai pasveikino ir ėjo prie pardavimui išdėliotų atviručių.

— Keturiuos, — pasakė jis. — Kiek kainuoja?

Moteris paminėjo kainą. Kai jis išgirdo jos balsą, nustebusiai žiūrėjo į jos veidą. Valandėlę tarp jų buvo tylą.

— Norėčiau jūsų kaip paklausti, — pradėjo svety. — Tai yra... aš buvau... Jis truputį užsikirto savo žodžiais. — Dvidešimt metų praėjo, kaip aš iš čia išėjau. Šitame mieste aš išaugau, turėjumėte nieko prieš...

— Aš tai žinau, — atsakė moteris ir jos balsas kažkaip lėtai skambėjo. — Jūsų vardas Steponas, — netiesa?

— Taip, aš esu, — šaukė svety nuddžius. — Aš tuoj pamaniau — tokia panašybė! Jūsų duktė kaip iš veido iškirpta!

— Kokia duktė?, — paklausė moteris.

— Onutė, aišku, — atsakė vyras. — Aš su ja vaikystėj žai-

džiau. Ir paskui... — Paskui Onutei prižadėjai...

— Kad ją tikrai vesiu. Bet tada buvome dar visai jauni. Ar Onutė manęs nelaukė!

— Ne, tikrai ne, — pasakė moteris tyliai. — Ji senai vedusi ir turi vaikų...

— Taip, tai jūs esate laiminga senelė?

Moteris šaltai nusišysojo... — Taip, — sakė ji, — aš esu laiminga senelė.

— Tai mane džiugina. Ar Onutė gyvena čia mieste? Mielai norėčiau ją aplankyti. Žinoma, jei neturėtumėte nieko prieš...

Motėr akys prisimerkė.

— Aš tikju, — atsakė ji ir vos sulaukė savo susijaudinimą, — aš manau, kad būtų geriau, jei jūs su ja daugiau nebesusitiktumėt...

— Gerai — galvojo Steponas. — Kaip jūs norite. Prašau pasveikinti Onutę ir pasakykite, jei, kad aš jos dar neužmiršau.

— Sveikinimus perduosiu.

— Ir vėl suskambėjo, kai duris

atidarė ir svety išėjo į gatvę.

Valandėlę moteris laikėsi abiems rankomis pasirėmusi ant parduotuvės stalo. Staiga pašoko ir didele pastanga numovė nuo kairiosios rankos siaurą žiedelį.

— Dabar viskas baigta, — tarė ji, — galutinai baigta.

Tos pačios dienos vakare ji išėjo į miesto pakraštį, kur vienas vyras ilgus metus jos laukė ir norėjo vesti.

— Ar dar mane myli Marijau?, — klausė ji.

— Taip, — atsakė šis. — Taip, aišku, — aš tave tebemyliu!

— Nežiūrint, kad aš jau pasenau?

— Kaip tu taip gali galvoti? Tu man neatrodai kitaip, kaip prieš dvidešimt metų...

Moteris priėjo prie mažo veidrodžio, kuris kabojo ant sienos.

Ji tyriamai stebėjo savo veidą. Bet jis neišdavė jos minčių.

Steponas manęs jau nebepažino, — galvojo ji. — Kaip tas ilgesingas laukimas sendina. Jis nebepažino, kad ta jo Onutė esu aš pati...

Po to ji žengė prie Marijaus ir priglaudė savo galvą prie jo peties...

Sk.

Iš vokiečių kalbos

LIETUVIAI PER LIETUVIUS — LIETUVIAMS!

DAINORA

49, THORNTON AVE., LONDON, W. 4

Telf. CHI 2107

SIUNČIA DOVANŲ SIUNTINĖLIUS LIETUVON IR SIBIRAN

IŠ EUPOPOS

NEBRANGIAU kaip kiti, bet žymiai GREICIAU!

Medžiagos, avalynė, vaistai, laikrodžiai, baltiniai ir kit.

Ypatingai skubiam reikalui esant, užsakymai priimami telefonu Londone, CHI 2107.

Telefoniniai užsakymai automatiškai įrašomi plokštėn, todėl negali įvykti klaidų.

ORO PASTO siuntiniai Lietuvą pasiekia per 10-15 dienų. Paprastu paštu 4-5 savaitės. Oro paštu 1 kilogramo persiuntimas kaštuoja 24 šilingai, arba 3 dol. 30 centų. Kiekvienas sekantis klg. — 9 šilig., arba 1 dol. 30 centų.

Pareikalavus, vaistai siunčiami pagal prisiųstą receptą.

Visi patarimai, paaiškinimai, kainoraščiai lietuvių kalboje siunčiami nemokamai.

Kiekvienas siuntinys, įskaitant visas išlaidas, apdraudžiamas.

Įmokėjimai grąžinami, jei siuntinys dingtų.

Rašykite lietuviškai, atsakysime lietuviškai tą pačią dieną.

Mes duodam ir keičiam Eagle Stamps

the MAY co's BASEMENT store

Išpardavimas

Specialus Pirkiny!

Pradžioje Sezono!

TROPINIS VYRŲ KOSTIUMAS

Anksčiau skelbti po

42.50 iki 52.50 vertės

Vienos spalvos ir dryžuoti

- Tan
- Pilki
- Mėlyni
- Rudi

29.88

Didelis pasirinkimas puikių vyrų kostiumų! Visi žemom, žemom kainom dėl mažų netikslumų... kurie netrukdyt nesiojimui. Dydziai trumpi, ilgi ir platus. Medžiagoje yra 85% vilnos, 25% Mohair; 50% Vilnos 50% Dacron. Pirkite dabar, pradžioje sezono-

The May Co.'s Basement Men's Clothing Department

The COKETTES mergaičių orkestras: J. Bogiorno, R. Russo, C. Schneider, G. Nenzil ir vokalistas Cliff Murphy. Tas orkestras dabar kiekvieną šeštadienį 1-2 val. per WIW radijo stotį iš May

Co. salės turi savo programą.

SENIAU IR DABAR

Florida ir floridiečiai

K. S. KARPIUS

Laukėm Bačiūnų, Olij

Su kitais floridiečiais ir svečiais rengdami minėti Vasario 16-tą, kalbėjome — ar užsukę į Miami ir Bačiūnai su Olijais. Žinojome, kad jie tuo laikotarpiu keliavo laivu lankydamiesi Karibų jūros kraštų uostus ir salas. Iš p. Bačiūno aprašymo Dirvoje dabar paaiškėjo, kad jie buvo ne taip toli nuo mūsų — Havanoje, Kuboje, nei 200 mylių atstumo.

Į Floridą tas jų ekskursinis laivas neplaukia. Tik po šventimų Karibų pakraščiu kraštus ir salas. Jiems nebuvo kaip į Miami užsukti nesugrįžus į New Yorką, nors galėjo iš Havanos atskristi lėktuvu, tačiau nebuvo jokio svarbaus reikalo.

Jei taip būtų 15 ar 20 metų atgal, į šią Bačiūnų-Olij ekskursiją reiktų žiūrėti su įtarimu: gal Bačiūnas ieško "naujų pasaulių užkariavimui" — naujų kurortų pirkimui.

Prisimenu laikus, kai jis plačiau pagarsėjo savo kurortais Michigane ir pietinėje valstybėje — Tennessee, prie Norris ežero, jam siūlė kurortus pirkti ar nuomotuoti ne tik Floridoje, bet ir Britų Bermudoje. Ir vieną kartą buvo gerokai susigundęs tokia propezičia.

Dabar ir Bačiūnas jau pradeda mokytis išlėtis. Ir ši jo ilga kelionė vandenimis, su savo artimais bičiuliais Olijais, buvo tikrai į sveikatą.

Namai ir gyventojai

Iš Floridos 58,666 ketvirtainių mylių ploto, 54,860 mylių yra sausumos ir virš 3,800 mylių vandenų. Čia įeina daugelis upių ir virš 30,000 ežerų. Turėdama per 3,000,000 gyventojų, Florida gali dar augti.

Paskutinėmis žiniomis, Florida daugėja gyventojais labiau, negu kuri kita valstybė. Kasmet priauga po 27 nuoš., neskaitant sezoninių turistų.

Naujiems gyventojams sutalpinti eina didelė statyba. Šiais metais numatyta pastatyti per 50,000 naujų įvairaus didumo gyvenamųjų namų. Namų vidutinė kaina apie \$12,000 vienai šeimai.

Ten važiuoja apsigyventi pasiturį senatvės sulaukę įvairių rūšių pensininkai, nes žino, kad Floridoje galima pigiai įsigyti namą. Ir maistas, lyginant, nebrangus. Ypač gyvenant toliau nuo kurortinių vietų ir prabangos miestų.

Nuošaliose dalyse, prie didesnių miestų ir miestelių, kurie turi ir savo pramonę, galima pasistatyti ar pirkti namą už apie \$5,000. O senus, kelių dešimtų metų namus, be žymių modernizacijų, ir dar pigiau. Taip gali ten įsikurti žmonės su pačiu mažiausiu ištekliu.

Pastoviams gyventojams Florida yra padarius palengvinimą: neima jokių mokesčių už namą iki \$5,000 vertės. Mokesčiai imami tik už tą dalį, kiek namas kaštuoja brangiau, negu penki tūkstančiai. Bet namo savininkas privalo savo name ir gyventi. Ir tik toks namas laisvas nuo mokesčių. Visi kiti gyvenami namai, viešbučiai, moteliai, vilos ir t.t., kurie nuomojami bizniui, moka pilnus mokesčius.

Pigių, darbo žmonių namų atleidimas nuo mokesčių daroma dar ir todėl, kad pritrauktų į Floridą persikelti pramonės įmones iš šiaurės. Tas sudaro lengvą pradžią kartu su savo fabriku atsikeliantiems iš kitur darbininkams ten apsigyventi.

Ne visokią pramonę Florida įsileidžia. Vengia tokių, kurios ją užterštų. Tačiau Miami apylinkėje ir pačiame mieste veikia apie 2,000 didesnių ir mažų pramonės įmonių, gaminančių gyventojams reikmenis ir duodančių darbininkams pastovius darbus.

Maistas, rūbai, baldai

Pereitą metų Floridoje įsikūrė arba prasiplėtė per 300 naujų įmonių, kuriose gavo darbus virš 30,000 darbininkų.

Apie Miami, kur miestas auga, pietuose, vakaruose ir šiaurėje, keletą minučių važiavimo iš miesto, susikūrė dideli ūkiai nusausintose dalyse. Ten auginama daržovės maistui, galvijai pienui ir mėsai. Floridos uogos ir vaisiai, daržovės ir bulvės anksti žiemą jau pasirodo šiaurės miestuose. Tiek jų priauginama ne tik sau, bet ir eksportui. Konservuotų valgomųjų dalykų, įskaitant ir žuvies produktus, gamyba pastarais keliais metais tiek išstobulinta ir išplėsta, kad vasario 14-23 dd. jų gaminių parodoje buvo išstatyta virš 7,500 skirtingų rūšių stikluose, skardinėse ir kitokiuose įpakavimuose.

Vyriškų ir moteriškų rūbų gamyba išplito taip, kad savotiškais, puošniais Floridos rūbais aprūpinama ir dalis šiauriečių. Pačiame Miami apie 5,000 darbininkų dirba siuvyklose, pagamindami kasmet dėvėjamų reikmenų už 50 milijonų dolerių vertės.

Ta pramonė išsikovojo sau penktą vietą visoje šalyje ir nuostato vasariškų madų kryptį.

Miami miesto ribose yra 70 namų baldų firmų, gaminančių baldus. Ir moderniškai gražius, tinkančius Floridos klimatui.

Prekyba su užsieniu Floridoje kasmet siekia apie \$600,000,000. (Bus daugiau)

PITTSBURGH, Pa.

VISI Į LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ GEGUŽINĘ

Pittsburgho Lietuvių Jungtinės Organizacijos pagerbti advokatą Edwardą A. Schultz ruošia didžiulę gegužinę su įvairia programa ir prakalbomis. Gegužinė įvyksta gegužės 12 dieną, sekmadienį po pietų, Lietuvių Ūkyje — "Lithuanian Country Club", Route 51, Willok, Pa.

Pittsburgho ir apylinkės lietuviai demokratai ir respublikonai dabar rūpinasi, kad vienas mūsų tautiečių — adv. Edwardas A. Schultz būtų nominuotas į Common Pleas Court teisėjus gegužės 21 dienos rinkimuose.

Advokatas Edwardas A. Schultz yra aktyvus narys daugelyje lietuvių organizacijų ir atsižymėjęs veikloje. Jis kiekvienais metais suruošia visų Lietuvių Dieną. Jis yra patyręs ir gabus savo profesijoje ir tinkamai atliktų teisėjo pareigas.

Tat visi lietuviai ir lietuvaits, gegužės 12 d. po pietų važiuojam į Lietuvių Ūkį. Bus ir alaus ir užkandžių. Gros puiki muzika. Visi galės gerai pasilinksinti.

Lietuvių biznierių vaizbos bu-tas rengia metinę gegužinę, liepos July 14 d., 1957, puikiame lietuvių ūkyje — "Lithuanian Country Club. Bus įdomi ir graži programa. Visi galės gražiai ir nuotaikingai praleisti dieną. Alus bus duodamas nemokamai. Veiks ir bufetas. Taip pat bus renkama "1957 Miss Lithuania of Pittsburgh". Ji gaus brangių dovanų. Todėl jau dabar visos lietuvaits kviečiamos iš anksto ruoštis ir dalyvauti varžybose.

Lietuviai biznierių prašo organizacijos, draugijas ir parapijas, tą dieną savo parengimų neruošti, o visiems dalyvauti šiame metiniame lietuvių biznierių piknike-gegužinėje...

Fr. Žilionis

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalaukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

LIETUVIŲ SALEJE, CLEVELANDE, sekmadienį, 1957 m. gegužės mėn. 5 d. 6 v. v.

VYTAUTO ALANTO

"ŠIAPUS UŽDANGOS"

3-JŲ VEIKSMŲ KOMEDIJA.

Pastatymas ir režisūra — Z. ARAUSKAITĖS-MIKŠIENĖS

Vaidina — Detroito Dramos Mėgėjų Sambūris:

V. Žebertavičius
B. Rackaitė
I. Laurinavičienė
Y. Jocys
A. Kilikevičiūtė
A. Pesys
A. Jarašūnas

Po vaidinimo — šokiai ir turtingas bufetas.

Groja vokiečių šokių orkestras

Biletai gaunami "Dirvoje", pas rengėjus ir prie įėjimo.

Rengėjai: "Stp. Dariaus" Laivo jūrų skautai.

JŪRŲ SKAUTAI LAUKIA SVEČIŲ

"Jau saulelė vėl atkrodama budina svietą..." ir svietas tikrai pabudo. Žolelė žaliais pirščukais pro žemėlės plūtą kalasi, varnėnai patvoriais sliekinėja, o žvirbliai — tie jau pilnam gamumė, tik juda, kruta. Žodžiu, ir sviete ir širdyje pavasaris.

Nuo žvirblių ir mūsų jūrų skautai neatsilieka. Vieni salės sienas virvėm matuoja, dekoruo-

ja, kiti skelbimus piešia — malavoja, biletais turgavoja, iš mamų sumuštinius bufetui vilioja, taigi, kruta su pavasario žvirbliais.

Ir kam, gi, tas judėjimas, pyšėjimas, sakysit? Taigi — savo dvigubam, jubilėjiniam vakarui ruošiasi. Juk tai ne juokas — 35 metai nuo jūrų skautų organizacijos gimimo ir 5 metai nuo Clevelande įsikūrimo. Yra dėl ko ir paplūšėti.

Svečiai iš Detroito — Dramos Mėgėjų Sambūris, atbildės su di-

džiausiu pundu linksmo juoko, sudėto į Vyt. Alanto komedią "Šiapus Uždangos"; garsus vokiečių šokių orkestras, atgūrina su visom dūdom — trūbom, mielos skautų mamytės suskrenda su puikiais skanumynais į bufetą — visi, visi subėgs, sugūžės. Kviečiame — prašome ir jus neatsilikti — visi, iki paskutinio — gegužės mėn. 5 dieną, 6 val. vak. į lietuvių salę.

Pabendraukime su jais, jų džiaugsme ir paremkime juos, mūsų vaikus, jų rūpesčius. Mums gausiai atsilankius — parėmus, įgalinsim juos greičiau pasiekti, dieną — naktį sapnuojamo, tikslo — įsigyti didesnį plaukiojantį pastatą.

Padėkime jiems ir čia gyventi tais darbais, kuriais Lietuvoje gyventa — ugdyti ir brandinti jūrinės Lietuvos idėją.

Bičiulis

CADMIJAUS AKUMULATORIUS — BATTERY AUTOMOBILIUI

Europoje naudojamas nuo išradimo dienos — 1909 m. dar tebeveikia. Amerikoje vadinamas amžinu.

Negenda nuo šalčio, karščio, elektros smūgių. Daug kitų gerų savybių. Garantijos laikas neapribotas.

Supažindinimui parduodamas papiginta kaina. Skambinkite B. Snarskiui — KE 1-0210 arba reikalaukite garažuose.

BALTIC SUPPLY CO.,
71 E. 207 St., Euclid 23, O.

DETROIT

BENDRUOMENĖS DIENA DETROITE

Ateinantį sekmadienį, gegužės mėn. 5 dieną, įvyksta L. B. Detroito apylinkės Valdybos ir revizijos komisijos rinkimai. Toji diena yra ne kas kita, kaip lietuviško gajumo demonstracija.

Dėl bendruomenės, kaip organizacijos, veiklos ir jos naudingumo lietuviškam reikalui nebekyla jokių abejonių. Lietuvių apsiijungimas ir rėmimas bendruomenės veiklos yra vienas esminių mūsų visų lietuvių uždavinių. Todėl gegužės 5 dieną turėtų kiekviena lietuvių — kiekvienas lietuvis dalyvauti bendruomenės rinkimuose, būti aktyviu jos nariu, pačiam sutikti kandidatuoti į valdybą ar kitus organus.

Šiandien bendruomenė atlieka didelių lietuvių darbų — rūpinasi lietuviška mokykla, kultūriniais parengimais, skautų ir sportininkų globa, liuanistikos biblioteka. Jiems atlikti reikalinga rimto valdybos sąstato.

Detroito yra gana gražus būrys inteligentinių pajėgų, sugebantių bendruomenės darbams vadovauti ir juos vykdyti. Bendruomenė yra tartum jungiantis veiksnys tarp politinių partijų ar jų sambūrių.

Detroito bendruomenė iki šiol gražiai vykdė tuos uždavinius ir linkėtina, kad ir naujoji valdyba eity pramintu keliu ir ugdytų lietuvių idėją mūsų tarpe.

Tad visi lietuviai gegužės mėn. 5 dieną į bendruomenės dieną. Čia bus išduodamos nario knygtės, kurios, kaip lietuviškumo pasai, liudys mūsų tautiškumo supratimą. Kviečiamas kandidatu neatsisakyk dėl menkų priežasčių. Vienerius metelius kiekvienas gali padirbėti bendruomenės labui. Tad iki pasimatymo, sekmadienį.

A. Musteikis

TOLIAU RŪPINASI LIETUVIŲ NAMAI

Š. m. balandžio mėn. 14 d. įvykęs pasižadėjusiųjų lietuvių namų įsigijimą remti asmenų susirinkimas nutarė: 1. toliau tęsti namų įsigijimo reikalą, 2. toliau pradėti pinigų rinkimą ir 3. liet. namų bendrovę įregistruoti valdžios įstaigoje.

Tam reikalui sudarė naują komitetą iš šių asmenų: E. Arbas-Arbačiauskas, M. Bauksys, Gogelis, M. Kasevičienė, P. Molis, Č. Staniulis, P. Varis-Variakojis, V. Veselka.

Minėtas komitetas praneša Detroito lietuvių visuomenei, kad namams įsigyti yra steigiamas "Lietuvių Namų Akc. Bendrovė", kurios inkorporavimui yra atliekami reikalingi formalumai. Reikalingam kapitalui suteikti bus parduodamos akcijos. Vienos akcijos vertė vienas šimtas dolerių. Asmuo įsigijęs bent vieną akciją bus bendrovės narys ir namų dalininkas.

Nelaukiant kol bus paruoštos akcijos ir bendrovė įregistruota, Komitetas prašo visus pasižadėjusiuosius pradėti vykdyti savo pasižadėjimą, įmokant pinigus į Lithuanian Home Committee Nr. 54743 sąskaiton, National Bank of Detroit Michigan Junction office, arba įteikti bet kuriam komiteto nariui ar jo įgaliotam asmeniui. Komitetas priims bet kurią pinigų sumą ir įrašys to asmens sąskaiton. Kaip bus įmokėta vienas šimtas dolerių, tada tam asmeniui bus išduota akcija (šėras).

Visi įmokėti pinigai bus laikomi aukščiau minėtame banke tol, kol akcininkų susirinkimas nutars pradėti namų statybą. Namų statybai atpuolus pinigai bus grąžinti įmokėtojui.

Komitetas

DETROITIEŠŲ AUKOS VOKIETIJOS SKAUCIŲ STOVYKLAI

Skaucų Seserijos Socialinis skyrius kasmet rūpinasi kuo daugiau aukų suteikti Vokietijos skaucų vasaros stovyklai paremti, nes be mūsų pagalbos jų stovyklavimas neįmanomas.

Ir šiais metais paraginti visi skaucų vienetai rinkti aukas vietoje. Detroito visuomenė ir organizacijos yra duosniausia aukotoja. Tikimasi, kad ir šiemet kai aukų rinkėjai kreipsis, detroitiečiai ir vėl parems taip reikalingą pagalbos užjūrio skaucišką jaunimą.

Socialiniam skyriui sutiko patalkininkauti ir aukas renka: S. Bliūdžiuvienė, I. Laurinavičienė, V. Tamošiūnas, E. Bulotienė, K. Veikutis, E. Anužienė, S. Iljasevičius, Ž. Buknytė, D. Bulgarskauskaitė ir M. Lekniūtė.

Pirmieji stovyklai jau paaugojo: Kun. "Birutės" Karių Moterų Seimų Draugija 10 dol., Juozas Murinas 10 dol. ir Pranas Stanionis 5 dol.

Aukas galima siųsti ir tiesiai Socialinio skyr. vedėjai K. Kodatienėi 16228 Haviland Bch. "Nida", Linden, Mich.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rakandai tampa sunaikinti arba sugedinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaunavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS,
609 Society for Savings Bldg.
Telef.: MAin 1-1773
Rezidencija: PENINSULA 252

The feel of freedom!

— geriausia jėga, kurią galima gauti perkant —

SUPER BORON®

Jūs gaunate švelnią jėgą iš Super Baron! Gaunate dėl to, kad Super Baron duoda:

1. Sohio's patentuotą Boron benzino išradimą. 2. Aviacijos puikiausią kilių nugalėjimą.

3. Naują, papildomą jėgą iš Super Baron, kokią tik galima gauti!

Clevelande ir apylinkėse

Lituanistinės mokyklos

rengtas vakaras praėjo gražiai pasisekimu. Į šv. Jurgio parapijos salę buvo susirinkę apie 500 svečių.

Vakaro programą išpildė Ažuolų oktetas, vad. Julius Kazėno ir pianu palydimas L. Obelenytės, Liudo Sagio vadovaujami tautinių šokių Grandinėls šokėjai, baleto šokėja T. Stasaitė, L. Kazėnas ir V. Jurgelis.

Programą vedė I. Stasaitė, programos dalyviams ir svečiams padėjo Tėvų komiteto atstovai P. Garka.

Vakaro programos pasiklausius labai miela pripažinti, kad mūsų jaunosios jėgos — Grandinėls šokėjai, T. Stasaitė, L. Obelenytė tvirtais žingsniais ateina į sceną. Ir iš jų, jei netingės dirbti, susilausim vertai mus atstovaujančių jėgų.

Julius Kazėno Ažuolų oktetas pasirodė visiškai naujam sąstatai. Jis ir užpildė didžiąją to vakaro programos dalį.

Po programos vyko vaišės ir šokiai.

Metinis ALT susirinkimas

Gegužės mėn. 5 d. 11 val. (sekmadienį) Lietuvių Sveikinės apatinėje salėje šaukiamas Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus metinis susirinkimas.

Programoje: 1. Valdybos metinė veiklos apyskaita, 2. Diskusijos dėl valdybos veiklos, 3. Naujos valdybos rinkimai, 4. Pasisakymas dėl birželio įvykių minėjimo ir 5. Klausimai ir sumanymai.

Visos organizacijos, dalyvaujančios Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriuje, prašome deleguoti atstovus į šaukiamą metinį susirinkimą.

O. ir V. Jokubaičiai

išvyko į tėvo Prano Jokubaičio laidotuves, Elizabeth, N. J.

Pranas Jokubaitis, Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanas, mirė balandžio mėn. 28 d. 10:30 val. ryto širdies liga, eidamas 57 m. Jis savo laiką, ginant Lietuvos laisvę, yra buvęs Perlojos partizanų vadu.

Jokubaičių šeimai reiškiamo gilių užuojautą.

Aldona Stempuzienė

buvo išskridusi į New Yorką dalyvauti pusseserės Skarulytės vestuvėse, kur per jungtinių iškilmes giedojo bažnyčioje.

Dr. Ed. Juodėnas

perėmė buvusį Dr. A. J. Kazlauko kabinetą — 6902 Superior Ave. Telef. UT 1-6722.

Priėmimo valandos nuo 6 iki 8 val. vakaro ir pagal susitarimą.

A. Gailiūsis

išlaikė valstybinius nekilnojamo turto pardavėjo egzaminus ir dirba pas J. P. Mull and Associates, 6606, Superior Ave. Tel. UT 1-2345.

Rašytojas Vyt. Alantas

atvyksta į Clevelandą ir dalyvaus jūrų skautų rengiamam vakare, kur Detroito Meno Sambūris vaidina jo parašytą komediją "Šiapus Uždangos".

LOKOR DELICATESSEN

6502 Superior (kampas E. 65 ir Superior)

Sveikiname visus lietuvius klientus. Būtinai atsilankytį mūsų krautuvę ir pareikšti savo pageidavimus, kokių geriausių maisto produktų norėtumėt visad gauti.

Manome atidaryti specialų lietuviškų delikatesų skyrių ir pardavinėti lietuvių mėgiamus maisto produktus.

Pas mus puikiausia lietuviška duona, sūriai, ikra, alus ir vynas.

Telef. EN 1-9142

Šv. Jurgio šventė

Sekmadienį, gegužės 5 d. Clevelando skautų Neringos ir skautų Pilėnų tūntai švęs šv. Jurgio šventę. 10 val. įvykis pamaldos šv. Jurgio bažnyčioje už žuvusius, mirusius ir nukankintus lietuvius skautus ir skautes.

11:30 val. lietuvių salėje bus iškilminga abiejų tūntų sueiga. Skautų tėvai ir visuomenė kviečiami atsilankyti.

Skautai ir skautės uniformuoti renkasi 9:30 val. prie šv. Jurgio bažnyčios.

Atvyksta Vyriausias Skautininkas

Šį savaitgalį į Clevelandą atvyksta Lietuvių Skautų Brolijos vyriausias skautininkas prof. Stepas Kairys. Būdamas Clevelande gegužės 5 d. jis dalyvaus Pilėnų skautų suvažiavime ir turės pasitarimą su skautų vadovais.

JUMS GERI NAMAI

Eddy Rd. — St. Clair rajone. Labai geros pajamos. Trijų šeimų namas. Po 5x5 ir 4 kambarius. Visi dideli kambariai. Trys pilnos vonios. Gaso šildymas, garažai.

Gražus 4 kambarių vienos šeimos. Geram stovyje. Gaso šildymas. Trys garažai.

Trijų miegamųjų vienos šeimos. Labai geras namas. Kilimai. Gaso šildymas. Garažas.

RAY NAUSNERIS.
Namų prekyba; namų, baldų ir automašinų apdrauda.

11809 St. Clair
UL 1-3919 LI 1-9216

PILIEITYBĖS EGZAMINAI

Klausimai — atsakymai iliustruoti braižiniu. Kaina 75 c.

Gaunama pas knygų platintojus. "Dirvos" admin., 1272 E. 71 St. Cleveland 3, Ohio ir pas autorius.

D. Klinga, 496 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Skaitydami KARĮ būsite gerai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos retais paveikslais iliustruoti ir Lietuvos karių atsiminimus iš vairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Parduodami amžini automobilių.

24 hours towing.

Dienos telef.: HE 1-6352.

Nakties telef.: LI 1-4611.

PERKANTIEMS NAMUS, SKLYPUS, APARTAMENTUS

Mūsų įstaiga turi didelį pasirinkimą namų, sklypų, apartamentų Clevelando West Side, Lakewood, Parma, Rocky-River. Kreipkitės į mūsų bendradarbi:

V. Senkus
WO 1-6820
M. A. SCHNEIDER CO.
Realtors
2710 Lorain Ave
AT 1-0783 (20)

GERI NAMAI

Euclid Beach apylinkė 2-jų šeimų namas; geras susisiekimas; gražus sklypas; prašo \$14,700.

Neff Rd. — 185 St. puikus mūrinis 6 kamb. colonial; 2 garažai didelis sklypas.

Eddy Rd. — St. Clair Ave. 4 šeimų mūrinis apartamentas; prašo \$25,500.

East Cleveland ir pietus iš Euclid Ave. mūrinis dviejų šeimų po 6 kamb.; 2 nauji gaso pečiai; 2 garažai.

Naujos Parapijos rajone keturi visai nauji namai.

Saukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office Kovac Realty 960 E. 185 St. KE 1-5030

Dviejų šeimų namas

Mūrinis pastatas prie Euclid gatvės, po 6 k. kiekvienam bute. 2 nauji gaso pečiai, 2 automobilių garažas. Prašoma \$18,000.

Trijų šeimų namas

Į rytus nuo Eddy Rd., prie gero susisiekimo ir krautvių, 6x5 ir 4 kamb. butai. Už du butus gaunama per mėnesį \$140, o trečiam savininkas gyvena.

Sirvaitis
Turime ir daugiau gerų pirkinių. Kreipkitės į

p. SIRVAITĮ
Wm. T. Byrne — Real Estate
1535 Hayden Ave. MU 1-6100 ar namuose KE 1-4080

Labai geras pirkiny

Netoli šv. Kazimiero parapijos, 4 1/2 k. pirmam, 4 ir vonia antram aukšte. Patalpa trečiam. Didelis sklypas, 3 garažai. Parduodamas tik už \$10,900. Nepavėluokit.

Oshen Realty
Ansel Road
Tel. SW 5-4808 arba WH 3-0010

PARDUODAMI NAMAI

J. P. Mull-Muliois
6606 Superior
E. 287 — Lake Shore

Prie pat ežero kranto naujas 2 mieg. mūrinis su pristatytu garažu. Sekmadienį po pietų bus galima apžiūrėti.

E. 130 — Shaw

Vienos šeimos 4 mieg. gerame stovyje — \$11,500.

Yra ir daugiau tame rajone gerų namų.

Bendradarbis
Algimantas Dailidė
UT 1-2345 HE 1-8516

Mes kepame visokių pyragus, lietuvišką

duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant

išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausius mėsos

produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

Motinių pagerbimą

rengia Labdarybės Draugija gegužės mėn. 5 d. 6 val. vakaro Naujosios Lietuvių Parapijos salėje. Bus specialiai vakarienė, o po jos šokiai grojant geram orkestrui. Biletų kainos po \$2.00.

Biletus prašome įsigyti iki gegužės mėn. 2 d. kreipiantis į B. Drosutienę, telef. IV 1-9239 arba į Čepienę telef. IV 1-5703.

Visi clevelandiečiai kviečiami taisyti parengime dalyvauti. Pelnas skiriamas parapijos mokyklos statybai. (17)

Gera vieta

Ieškoma virėja, drauge sutinkanti dirbti ir kitus namų priežiūros darbus.

Kreiptis:

St. Peters Church
777 Biruta St.
Akron 7, Ohio

3 šeimų namas

netoli E. 79 — St. Clair. Modernus. Po 6x6 ir 3 k. Trys vonios. Dvigubi porčiai. Didelis sklypas. Trys garažai. Geros pajamos. GL 1-9763, agentas

GALIŲ JUMS PADETI PERKANT AUTOMOBILĮ IR TUO SUTAUPYTI!

Prieš perkant naują ar gerą naudotą automobilį, šaukite mane.

Jūs gausite žemiausias finansavimo sąlygas: maždaug \$4.50 už \$100 perkant naują mašiną ar 6% perkant naudotą mašiną. Įskaitant ir gyvybės draudimą.

Šaukite:

Paulina Mozuraitis, agentas
Telefonas SK 1-2183

Lietuvių įmonė dažo ir dekoruoja naujų ir senų namų butus ir įvairias sales. Taip pat ištaiso ir atnauja sienų bei lubų tinką. Žiemos metu duodame papigėnimą.

677 E. 128 St.
Telef.: MU 1-8368

JUOZO KAMAČIO

naujų batų parduotuvė batų taisymas ir odos pardavimas

1389 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu šaukit GA 1-7658 tarp 7-9 val. vakaro. Sekmadieniais visą dieną.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10.000

3% palūkanų.

PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N

Du skyriai
6712 Superior Ave. HE 1-2498
13515 Euclid Ave. MU 1-8100

GERESNIŲ Namų Statytojai pasirenka MONCRIEF ŠILDYMA ir ORO VENTILIACIJĄ

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Butė: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST. KE 1-9737

PAGALVOKIME PRIEŠ EIDAMI AR KĄ NORS DARYDAMI

Visiems Clevelando lietuviams reikėtų pagalvoti prieš einant kur nors praleisti linksmai laiką ar rengiant subūvimus, vakarus, vestuves — kur yra patogiausia vieta ir kur būtų pareiga visa tai atlikti. Atsakymas pats atsiranda, jei galvojame, kad savi turime remti savus. Tai būtų patogiausia vieta — Lietuvių klube ir salėje.

Lietuvių klubas ir salė po remto — atnaujinimo dabar atrodo gražiai, jaukiai ir kiekvienam malonu pabūvuoti, sutikti savus draugus, pažįstamus, praleisti lietuviškoje nuotaikoje savuose namuose.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143

Pilnai padengta apdrauda HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS
Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773. REZIDENCINIA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licencijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue ENdicott 1-1763

936 East 185 Street KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: Henderson 1-6344. Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Ištreimimų įstatymo projektas Lietuvoje

V. RASTENIS

Balandžio 16 d. Lietuvoje paskelbtas įstatymo projektas, skirtas kovai su "visuomenės parazitais", tai yra su žmonėmis, kurie "būdami darbingi, nedirba jokio naudingo darbo visuomenėje, nei šeimoje, elgetauja, spekuliuoja ir neretai padaro kitus nusikaltimus", arba "gyvena ne iš darbo pajamų".

Projekto turinys

Pagal projektą, paminėti nenaudėliai gali būti nutremiami gyventi ir privalomai dirbti kitur, laikotarpiui nuo dviejų iki penkerių metų. "Visuomeninių nuosprendžių" tokiam nenaudėliui ištreimti turėtų tėsę daryti kaimuose — vietos apylinkės tarybos, o miestuose — atitinkamos gatvės pilnamečių gyventojų susirinkimai, arba gatvių komitetai, arba visuomeninei tvarkai palaikyti komisijos prie namų valdybų.

Tie susirinkimai ar komisijos galės pasitenkinti tik įspėjimu, kad, jeigu nenaudėlis nepasitaisys, tai galės būti ištreimtas. Nutarimas ištreimti turės būti patvirtintas rajono arba miesto vykdomojo komiteto.

Nutremimo grėsmė įsakmiai numatyta daugybei asmenims, kurie valkatauja ar elgetauja. Tai numatyta askiru straipsniu, todėl pirmasis straipsnis, atrodo, turi galvoje tuos asmenis, kurie nedirba įstaigose, įmonėse ar kolchozuose, o šiaip privačiai uždariauja — prekiaudami ar kokiu kitu oficialaus palaiminimo neturintiu verslu užsiimdami.

Nedarbingiems elgetoms numatomas privalomas apgyvendinimas invalidų namuose. Jei nedarbingas vengtu invalidų namų ir toliau elgetautų, toks numatomas ir bausti.

Nauja įstatymo priėmimo tvarka

Ligi šiol nebuvo girdėti, kad rengiantis išieiti kokį svarbų ar nesvarbų įstatymą būtų plačiau teiraujamasi gyventojų nuomonės. Šiuo atveju procedūra naudojama visai kitokia. Įstatymo projektas esąs siūlomas Augščiausios Tarybos Įstatymų sumanymų komisijai, bet prieš pasiūlant jį formaliai priimti, komisija skelbia projektą "respublikos darbo žmonėms apsvaistyti".

Idomu bus matyti, kaip tie "respublikos darbo žmonės" šį projektą svarstys ir ar (bei kokiu) pataisų ar papildymų siūlys. Ar kils klausimas, besvarstant šį projektą, kodėl apie nesulyginamą svarbesnius įstatymus "respublikos darbo žmonių nuomonės" nebuvo atsiklausiama? Pavyzdžiui, kodėl nebuvo atsiklausta, ką tie darbo žmonės mano apie Kremliaus nutarimą nemokėti darbo žmonėms valstybės skolų? (Nekalbant jau apie tai, kad niekad nebuvo atsiklausta darbo žmonių nuomonės apie tokius dalykus, kaip kolektyvizacija).

Ligi šiol "darbo žmonių entuziastingi pritirimai" įvairiems įstatymams ir įsakams būdavo organizuojami tik po to, kai įstatymai bei įsakai būdavo jau paskelbti ir privalomi. Ar šiuo atveju bandoma įvesti naują tvarką — "entuziastingus pritiri-

mus" išgirsti iš anksto? Jeigu šiuo, palyginti, nesvarbiu klausimu pasiseks, tai gal ateity visi įstatymai bus priimami "gavus darbo žmonių entuziastingą pritarimą iš anksto"?

Bet projekte yra vienas dėmesio vertas prasitarimas. Trečiajame straipsnyje sakoma: "Visuomeninių poveikių priemonės... negali būti taikomos asmenims už veiklą, kuri pagal Tarybų Sąjungos ir sąjunginių respublikų baudžiamuosius įstatymus užtraukia didesnę bausmę".

Jeigu tas projektas tikrai būtų sureduotas Vilniuje, vadinamosios LTSR Augščiausiosios Tarybos Įstatymų pasiūlymų komisijos, tai jame natūraliai turėtų būti pasakyta: "...pagal Tarybų Sąjungos ir Lietuvos TSR baudžiamuosius įstatymus..." Bet projekte kalbama apie "Tarybų Sąjungos ir sąjunginių respublikų baudžiamuosius įstatymus".

Tai rodo, kad projektas yra parašytas Maskvoje, nes tik Maskvos projektai gali būti kalbama apie visų sąjunginių respublikų įstatymus. Vilniuje įstatymo projektą redaguojančiai komisijai negalėtų ateiti į galvą sąvoka, tik savai respublikai numatomame projekte kalbėti apie kitų respublikų įstatymus, kurie Lietuvoje negalėtų veikti.

Tiesa, Lietuvoje dabar veikia RSFSR (arba RTFSR) baudžiamasis kodeksas. Turint galvoje tai, galėjo būti pasakyta: "...Tarybų Sąjungos ir Rusijos Tarybinės Federacinės Socialistinės Respublikos baudžiamuosius įstatymus", bet niekaip netinka sakyti "sąjunginių respublikų".

Šis prasitarimas rodo, kad projektas yra parengtas ne vien tik Lietuvai, bet visoms respublikoms, ir jis yra parašytas Maskvoje.

Nieko nuostabaus, kad taip yra. Bet tai duoda pagrindo spėti, koks bus respublikų "savarankiškumas", kai jos bandys leisti "savus" kodeksus, kuriuos leisti kaip tik neseniai respublikoms yra suteikta teisė...

Neatsakyti klausimai

Kaip paprastai, taip ir šio projekto neišvengiama dalis yra įžanga, primenantį greičiau agitacinį laikraščio vedamąjį straipsnį, negu įstatymo sudėtinę dalį. Įžanga yra gerokai ilgesnė už patį įstatymo turinį ir joje stengiamasi įrodyti, koks sovietinėje santvarkoje geras gyvenimas bei kodėl nepateisinamas elgetavimas, valkatajimas ir "parazitai".

Ar jau įstojai į VILTIUS draugelia? Buvo laikai, kada žmogus manė, jog pakilti į orą tegalima tik turint panašius į paukštį sparnus. O dabar, vieno asmens helikopteris, sverias apie 80 svarų, žmogų patogiai kelia į erdves.

niai verslai". Bet pačiame įstatymo projekto tekste nėra aiškaus apibrėžimo, kas yra elgetavimas, kas yra valkatajimas, ir — kas visų svarbiausia — koki požymiai "visuomeniškai naudingo darbo" ir "gyvenimo ne iš darbo pajamų".

Į tuos klausimus kiekvienu individualiu atveju turėtų atsakyti tie patys, kurie imsis "visuomeninio poveikio priemonių", tai yra, kurie spės, ar kartais nereikia kurį nors kaimyną Joną ar Petrą ištreimti... Nematyti įstatyme jokio nurodymo, kas turi pasiūlyti prieš tam tikrą asmenį imtis "visuomeninio poveikio priemonių", kas paskatins apylinkės tarybą tokią bylą spresti, arba kas šauks "gatvės gyventojų susirinkimą", arba kada tokį klausimą turės spresti "gatvės gyventojų susirinkimas", kada tik "gatvės komitetas", kada tik vieno namo "visuomeninei tvarkai palaikyti komisija".

Čaro laikais buvo tokia tvarka, kad vietos gyventojų (berods, valščiaus sueigos) nutarimu tas ar kitas kaimynas buvo pasiūlomas iš tos apylinkės ištreimti, bet nepriklausomoje Lietuvoje tokia savo rūšies "Lydo teisė" nebebuvo praktikuojama. Dabar, matyt, norima vėl seni rusiški papročiai grąžinti.

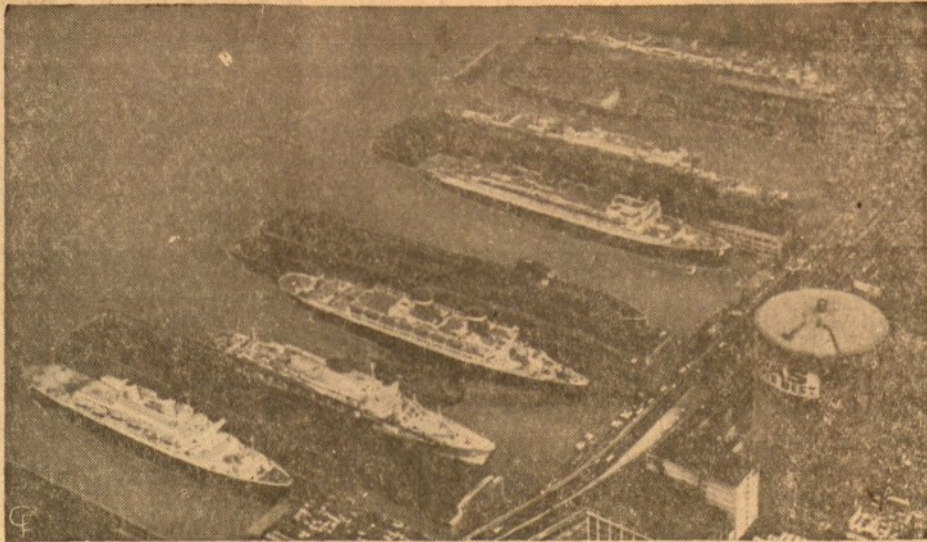
Kalbant apie nutremimą, neužsimenama — kur nutremti. Šiaip jau atrodo, kad kalbama tik apie nutremimą į kokią nors darbovietę. Bet čaro laikais nutremimas reikė — nutremimas į Sibirį. Greičiausiai ir dabar turima galvoj tas pats.

Kaip sušaukiamas "gatvės gyventojų susirinkimas", čia tikslesnių informacijų neturime, bet kaip sudaromos apylinkių tarybos — aišku: jos renkamos sovietiniu būdu, o tai reiškia — sudaromos iš asmenų, kurių sąrašas yra visada iš anksto partijos organų numatytas ir kuriems partija pasako, kada ir ką jie turi "nutarti".

Šiose aplinkybėse, kai nėra apibūdinimo, kam konkrečiai ištreimimas gali būti pritaikytas, vietos partijos vadovybei duodama galimybė "rinkti deputatų" rankomis ištreimti, ką tik nori, nes juk ir iš įmonės, ir iš valdinės tarnybos, net iš kolchozo galima išstumti, atleisti ir, jei jam nepavyks greit gauti naujo darbo, jis jau galės būti pripažintas "gyvenas ne iš darbo pajamų".

Taigi šis įstatymo projektas, jei jis bus priimtas (o turbūt bus priimtas artimiausioje sesijoje, kuri bus sušaukta po sesijos Maskvoje), gali būti įrankis Lietuvos žmonėms daug pavojingesnis, negu atrodo.

Ar jau įstojai į VILTIUS draugelia?

Didžiausi ir moderniausi keleiviniai laivai New Yorko uoste pasirengę vasaros kelionėms į Europos ir kitus kraštus.

Žinovo patarimas...

Asilas, kaip autoritetingas muzikos žinovas, pasiklausęs lakštingalos giesmės, palingavo galva, santūriai pagyrė dainininkę, bet visdėlo patarė jai dar pasimokyti pas gaidį, kurio giedojimo tai bent esą ko pasiklausyti!...

J. Kairys iš Vakarų Vokietijos, kaip autoritetingas išlaisvinimų technikos žinovas, paklausęs diplomatinės tarnybos sveikinimo per Amerikos Balso radiją, palingavo galva ir, sveikintojų net ir santūriai nepagyres, patarė diplomatams dar pasimokyti pas Karvėlį, kurio veikimo tai bent esą ko pasiziūrėti!...

Diplomatai autoritetingam išlaisvinimų technikos žinovui netiko todėl, kad sveikinime jie kalbėjo tik apie moralinę rezistenciją. Žinovas sako (Draugas, balandžio 20):

"Komunistų vergijoje gyvenas lietuvis palaikytų mus apsieidėliais, tinginiais ir gal net nusikaltėliais prieš savo tautos interesus, jei Lietuvą išlaisvintume vien moraline rezistencija".

Ponas Kairys: Nejaugi? Nebijokit! Tik jau išlaisvinkim, o jeigu kas paskui sakytų, kad Tamsa permažai memorandumų ar straipsnių apie Karvelio talentą būtų parašęs, tai apsiimam

ENCIKLOPEDIJA UŽ PIGIĄ KAINĄ

Galima įsigyti naujos laidos, iš 14 tomų Webster's Deluxe Edition Encyclopedija, kurios kaina \$49.95, tik už \$15.25, primokant persiuntimo išlaidas. Jos yra kada skaitant nuo New Yorko iki gyvenamos valstybės yra nedaugiau kaip 150 mylių — \$0.94, 300 mylių — \$1.11, 600 m. — \$1.36, 1000 m. — \$1.71, 1400 m. — \$2.11, 1800 m. — \$2.58 ir virš 1800 m. — \$3.00.

Taip pat University Encyclopedia iš 12 tomų, kurios kaina \$72, bet dabar tik už \$25.50 ir persiuntimo išlaidas skaitant nuo New Yorko 150 mylių — \$1.33, 300 mylių — \$1.62, 600 mylių — \$2.05, 1000 mylių — \$2.63, 1400 mylių — \$3.30, 1800 mylių — \$4.10 ir virš 1800 mylių — \$4.81.

Užsakymus su pinigais siųsti: P. Dabrila, 1130 E. 141 St., Cleveland 10, Ohio

Tamsta nuo tokių priekaištų vis su 100% apginti. Išlaisvinimų technikos žinovas visdėlo pripažįsta, kad:

"Šis kovos būdas (moralinė rezistencija) gal ir galėtų tikti esantiems komunistų priespaudoje... Po Vengrijos įvykių lietuviams, esantiems Sovietų Sąjungoje, daugiau nieko neliko".

Žinoma, kad nieko neliko ir seniai nieko daugiau jiems jau nebuvo ką daryti! Bet kuo gi tada nusikalto diplomatinė tarnyba, kuri savo sveikinime, perduotame per AB ir skirtoje kaip tik anapus uždangos esantiems lietuviams (kitaip kam gi būtų perduodama per AB!) ir kalbėjo tik apie tai, kas jiems tenai dar liko, būtent, apie moralinę rezistenciją!

Lietuvos Diplomatinijos Šešas pernai, atvykęs į Ameriką, AP korespondentui pareiškė, kad, jo nuomone, netikslinga būtų dabar apsiriboti vien tik Vokietijos sujungimo klausimu, paliekant nuošaly kitus Europos klausimus, jų tarpe ir Pabaltio. Buvo pabrėžta, kad Pabaltio klausimas su jungimu, yra glaudžiai susijęs, ir kad be Pabaltio laisvės negalės būti tinkamai išspręstos kitos Vidurinės Europos problemos. Tada autoritetingi išlaisvinimų technikos žinovai sakė, kad LDŠ negerei pakalbėjęs, nes per daug reikalaujas... O dabar J. Kairys jau praneša:

"...labai teisingas URT valdytojo dr. P. Karvelio jau nuo seniau kiekviena proga viešame forume populiarinamas principas, jog be laisvo Pabaltio negali būti taikos ne vien Europoje, bet ir visame pasaulyje". (!)

"Dar neseniai Vak. Vokietijos politikai pasaulinės taikos sąlyga pirmoje eilėje te laikė vien Vokietijos sujun-

gimą... Pasikeitimas Vak. Vokietijos užsienio politikoje mums dar naudingesnė kryptimi viešai tepastebėtas tik šimt" (!?)

"Atrodo, jog galima drąsiai tvirtinti: prie šitokio Bonnos nuteikimo prisidėjo ir Vlikas. Visiems žinomi įvykiai Vengrijoje tik pagreitino jos apsisprendimą"... (!!)

Na, žinoma! Ką ten Vengrijos revoliucija! Ir ką tenai tas Adenaueris ar Brentano! Kol nepasimokė iš Karvelio, tai prasti jie buvo dainininkai...

AR ŽINAI?

N. B-NĖ

Koks keturkojis visai negali šokti?

Tai yra dramblys. Dramblys yra vienintelis keturkojis, kuris visai negali vienu metu visomis keturiomis kojomis atsiskirti nuo žemės.

Ar galima išmokyti vištą?

Paprastai ne, nes vištos yra labai mažo proto. Bet vis dėlto vienai šeiminiukei, gyvenančiai Memptes, Tennessee, pavyko. Ji išmokė savo vištą snapu belstis į duris, kai ji norėjo įeiti į butą. Kada ji buvo įleista į butą, ji įlipdavo į jos mėgamą fotelį, padėdavo jame kiaušinį ir po to nušokdavo nuo fotelio, pereinama per visą butą į virtuvę, o iš ten per namo užpakalines duris išeidavo vėl į kiemą visą kelią kudakuodama.

Ar gali miegoti arklys stovėdamas?

Taip, jis gali. Arklys kartais gali savitėmis būti neatsigules, bet negali likti be miego. Arklys naudojasi kiekviena proga užmigti stovėdamas. Ir miegodamas jis niekuomet nepergrįuva.

Kodėl indėnų arkliai yra labai

panašūs į arabų arklius?

Todėl, kad pirmieji indėnų arkliai buvo gauti iš ispanų, kurie atvykę į Pietų Ameriką juos su savim atgabeno. Patys ispanai savo arklius gavo iš arabų.

Kas ir kada yra labiausia susirūpinęs savo ateitimi?

Apklausinėjimais yra nustatyta, kad moteris labiau už vyrą rūpinasi savo ateitimi, kol ji ištaka. Vyras atvirksčiai. Yra nerūpestingas iki vedybų. Po vedybų moteris šią pareigą užleidžia vyrams.

Kokia pirmą moteris pradėjo žaisti golfą?

Tai buvo Marija, Šotlandijos karalienė. Ji įsivaizdavo, kad ji žaidžia taip gerai, kaip vyrai. Ji buvo labai didelė golfo entuziastė, kaip dabartinis JAV prezidentas D. Eisenhoweris. Karalienė Marija negalėjo ilgai susilaikyti nuo žaidimo, todėl, pralinkus kelioms dienoms po jos vyro mirties, ją galima buvo matyti golfo aikštėje.

KAINOS LIETUVOJE

(Atkelta iš 1 pol.)

lašiniai 1 kg. 30 rub. Duonos juodos krautuovės 1 kg. 1.35 rub.

Geresnės vilnonės medžiagos paltui ir kostiumui 1 metras 350-450 rub., sukelei vilnonės geros medžiagos 1 metras 250-300 rub. Šilkinės medžiagos sukelei 1 mtr. 80-180 rub. Skarytė vilnonė ir šilkinė po 111-120 rubl. Kojinės pora 28-41 rubl. Batai nuo 300-500 rub.

Privacių amatininkų nėra, privačiai amatu verstis draudžiama todėl siuvėjai, batusiuviai turi eiti dirbti į valdiškas dirbtuves. Valdiškoje siuvykloje kostiumo pasiuvimas kainuoja 200 rub. ir daugiau.

Namų įsigyti kainuoja daug pinigų, vien tik sklypas kainuoja 4,000 rb. ir daugiau. Gyvenančieji kaime, daug kas turi žemės 60 arų daržams, bet sunku ją apdirbti, nes niekas neturi nuosavų arklų, o iš kolūkių gauti beveik neįmanoma, ypač senesniems žmonėms. Todėl savo "ūkį" tenka dažniausia "aparti" savo muskulų pagalba ir kastuvėliu...

Karvę ar kiaulę išlaikyti labai sunku, nes tenka įdėti daug darbo ir rūpestio kol sukombinuoji pašaro. Na, o be to, nuo laikomų gyvulių dar reikia atiduoti ir duoklę valdžiai.

Šiuo metu maisto į Lietuvą neįsiųskite, nes mes galime gauti nusipirkti. Geriausia dabar apsimoka siųsti vyr. kostiumams vilnonę medžiagą su pamušalu, už ją bus galima gauti maisto nusipirkti ir tiems kurie grįžta iš toliau...

Kelionė iš Krasnojarsko į Lietuvą asmeniui kainuoja virš 500 rublių. Kelionė trunka 9 paras ir daugiau.

MARGUTIS

vra pat's seniausias Amerikos lietuvių žurnalas. Jis išeina kiekvieną mėnesį — yra gausiai iliustruotas, turiningas, įvairus ir skaitomas su malonumu.

MARGUČIO metinė prenumeratora \$3.00.

Margučio adresas: 6755 So. Western Ave., Chicago, Ill.

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoj. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda Skambik: SK 1-2183

PAULINA MOZURAITIS, agentas

PASKTN. VYTAUTUI JOKUBAIČIUI

jo brangiam tėveliui mirus, reiškia užuojautą ir kartu liūdime.

Skautininkų Ramovė Clevelande

V. O. JOKUBAIČIAMS ir jų šeimai, brangiam tėveliui

PRANUI JOKUBAIČIUI

mirus, gilią užuojautą reiškia

Picker X-Ray Co.

lietuviai bendradarbiai